

testen kívül a talajban is megélhetnek. Ilyenek különösen a kolera, tifusz, malária, sárgaláz.

Ezekkel az odatokkal megegyeznek az Indiában tett tapasztalatok, hol az erdőkkel környezett falvakban a kolera sohasem mutatkozik. Hasonló tapasztalatokat tettek Ameriká-sárgalázat illetőleg; és a fönnebbiek magyarázzák meg azt a kedvező eredményt is, melyet az erdősítések által a Campagna romanában és más maláris vidékeken értek el. *)

Általában kijelenthetjük, mert teljesen beigazolható, hogy az erdőknek a közegészségügy tekintetében való fontos szerepe a mindennapi tapasztalás révén minden kétségen kívül áll.

Egyesületi közlemények.

Az országos erdészeti egyesület 1894. június 26-iki választmányi ülésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Bedő Albert, első alelnök, Almássy Andor, Belházy Emil, br. Feilitzsch Arthur, Garlathy Kálmán, Havas József, Kallina Károly, Máday Izidor, Rutska Tivadar választmányi tagok. Horváth Sándor titkár, Földi János, Arató Gyula alapító tagok, Levitzky Albert pénztárnok.

Eleőd Józsa és Laitner Elek választmányi tagok elmaradásukat elfoglaltságukkal mentették ki.

Bedő Albert első alelnök az ülést megnyitván, sajnálattal jelenti be, hogy elnök ő excellentiája gyen-

*) Erre vonatkozólag bővebb ismertetést ad: „Az erdők és a malária“ cz. közleményünk, mely az „Erd. Lapok“ 1892. évf. IV. füzetében (213. és köv. oldalakon) jelent meg.

A jelentésben kimutatott pénzkészletek a pénztár tényleges készleteivel megegyezőnek találtatván, a jelentés tudomásul vétetett s az elnökség felhatalmaztatott, hogy a folyó szükségletek fedezése után rendelkezésre maradó pénzkészlettel felerészben földhitelintezeti szabályozási és talajjavítási záloglevelek, fele részben pedig magyar koronajáradékkötvények vásároltassanak.

II. Az 1893. évi számadások megvizsgálására és az 1895. évi költségvetési előirányzat elkészítésére kiküldött bizottság nevében Havas József bizottsági elnök a következő jelentést terjeszti elő.

Az Országos Erdészeti Egyesület 1893. évi számadásának megvizsgálására és az 1895. évi költségvetésnek tervezésére kiküldött bizottságnak jelentése.

Tekintetes igazgató-választmány!

A folyó évi január hó 28-án tartott rendes választmányi ülésen az „Országos Erdészeti Egyesület“ 1893. évi számadásának megvizsgálásával bizatván meg, van szerencsénk a vizsgálat eredményéről a következőket jelenteni:

Az 1893. évi pénztári naplóból, valamint a számadások tételait részletesen kimutató rovatkönyvből és alrovatkönyvekből meggyőződünk, hogy az egyesület pénztárának

1893. évi összes bevétele	---	---	---	---	33943	frt	82	kr.
1893. évi összes kiadása	---	---	---	---	33943	„	82	„
s az 1893. évi pénztári maradvány	---	---	---	---	—	frt	—	kr.

A kiadások főösszegéből azonban:

a) a rendes alapítványi tőke javára	---	---	---	---	8574	frt	81	kr.
b) a „Wagner Károly“ alapítvány javára	---	---	---	---	288	„	45	„
c) a gróf „Tisza Lajos“ alapítvány javára	---	---	---	---	20	„	—	„
d) a „Bedő Albert“ alapítvány javára	---	---	---	---	300	„	—	„
e) a „Székesfehérvári ismeretlen“ alapítványa javára	---	---	---	---	32	„	64	„
f) a „Magyar erdőtisztek árvaleányait segélyező (Baiersdorf A.-féle) alapítvány javára	---	---	---	---	200	„	—	„
összesen					9415	frt	90	kr.

az alaptökének adatott át, mely összeg tehát nem valódi kiadás, hanem az 1893. évi készpénzfelesleget képezi.

A vagyoni állást az 1893. év végével lezárt számadás alapján következőnek találtuk:

I. Cselekvő vagyon.

A) Készpénzben	---	---	---	4149	frt	32	kr.
B) Az alapító tagok magánkötvényeiben	---	---	---	58110	„	40	„
C) Értékpapirokban és pedig:							
4 ⁰ / ₀ -os koronajáradék kötvényben	---	---	---	26750	frt		
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ -os m. földhitelint. záloglevélb.	---	---	---	800	„		
4 ⁰ / ₀ -os magy. földhitelint. záloglevélb.	---	---	---	4000	„		
4 ⁰ / ₀ -os szab. és talajjavít. záloglevélb.	---	---	---	23000	„		
1860. évi államsorsjegyben	---	---	---	600	„		
3 ⁰ / ₀ -os osztr. földh. 1889. nyer.-kötvb.	---	---	---	300	„	55450	„ — „
D) Az egyesül. székházba befektetett összeg	---	---	---	194165	„	26	„
E) Leltári tárgyak értéke	---	---	---	12011	„	21	„
(ezen összegben foglaltatik az egyesületi székház építése alkalmával beszerzett tárgyak értéke 9610 frt 55 kral.)							
F) A könyvtár értéke	---	---	---	4778	„	98	„
				Összesen	328665	frt	17 kr.

II. Az egyesületi vagyon terhére eső összegek.

G) Az irodalmi letétből kölcsön vett összeg 5715 frt — kr.

Marad vagyon 322950 frt 17 kr.

Az egész zárszámadás eredményét a mellékelt kimutatás tünteti elő.

Az Országos Erdészeti Egyesület 1893. évi zárszámadása.

a) Pénztári számadás.

B e v é t e l	Tényleges bevétel		Előirány- zott összeg		Az elő- iránnyal szemben + vagy —	
	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
Pénztári maradvány 1892. évről	—	—	—	—	—	—
I. Értékpapírok kamataiból	2201	53	2000	—	+ 201	53
II. Házbérjövedelem:						
a) az egyesületi czélokra felhasználható	2919	—	3140	—	— 228	—
b) a „Deák Ferencz“ alapítvány bevételét képező	550	—	550	—	—	—
c) a „Wagner Károly“ alapítvány bevételét képező	600	—	600	—	—	—
d) a gróf „Tisza Lajos“ alapítvány bevételét képező	1000	—	1000	—	—	—
e) a „Bedő Albert“ alapítvány bevételét képező	600	—	600	—	—	—
f) a „Magyar erdőtiszték árvaleányait segélyező alapítvány bevételét képező.	200	—	200	—	—	—
III. Az alapító tagok magánkötvényeinek kamataiból (beleértve az alapító tagok kedvezményes lapdjait is)	3546	82	3000	—	+ 546	82
IV. A rendes tagok által fizetett tagsági díjakból	9612	56	6000	—	+ 3612	56
V. Az állam által adott segélyből és az „Erdészeti Lapokra“-ra való előfizetésekből	3990	60	3500	—	+ 490	60
VI. Az „Erdészeti Zsebnaptár“-ra való előfizetésekből	1540	06	1500	—	+ 40	06
VII. Az „Erdészeti Rendeleték Tára“-ra való előfizetésekből	227	19	100	—	+ 127	19
VIII. Hirdetési díjakból	1397	61	1200	—	+ 197	61
IX. A takarékpénztárakban elhelyezett készletek időközi kamataiból	98	—	100	—	— 2	—
X. Rendkívüli bevételek:						
a) új készpénz-alapítványok és adományokból:						
1. a „Wagner Károly“ alapítvány javára tett adomány	17	frt — kr.				
2. tagsági alapítványok	460	„ — „				
3. a magyar erdőtiszték árvaleányait segélyező alap javára	5	„ 95 „				
4. a gróf Tisza Lajos alapítvány javára	20	„ — „	502	95	1000	— 497 05
b) az alapító tagok által kötelezvényben tett alapítványok törlesztéséből	3274	11	2000	—	+ 1274	11
Átvitel	32253	43	26490	—	+ 5763	43

B e v é t e l	Tényleges bevétel		Előirány- zott összeg		Az elő- irányzattal szemben + vagy -	
	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
Áttétel	32253	43	26490	—	+5763	43
c) más átfutó és rendkívüli bevételekből:						
1. a gróf „Tisza Lajos“ alapítvány fel nem használt kamatainak az 1892. évi kezelésbe átutalt részlete	500	frt — kr.				
2. a magyar erdőtisztek árvaléányait segélyező alap múlt évi kamataiból a f. évi kezelésbe átengedett összeg	155	„ — „				
3. postai költség-tériményekből	95	„ 29 „				
4. megtérített ablakbiztosító díjakból	29	„ 64 „				
5. az egyesületi ügyvéd által behajtott költség	85	„ 70 „				
6. Tomcsányi G. „Erdei facsemeték nevelése“ című műveért befolyt összegek	85	„ 49 „				
7. Fekete L. „A főbb fa-nemek csemetéinek termesztése“ című műveért befolyt	7	„ 38 „				
8. Ő Felsége fénynyomatu arcképeért befolyt	21	„ 18 „				
9. a növénytan I. részéért megtérült	109	„ 84 „				
10. más vegyes átfutó bevétel	600	„ 87 „	1690	39	1500	— + 190 39
Összes bevétel	33943	82	27990	—	+5953	82
Levonva az összes kiadást	33943	82				
Marad átvezetendő az 1894. évre	—	—				

K i a d á s	Tényleges kiadás		Előirányzott összeg		Az előiránnyal szemben + vagy -	
	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
I. Az „Erdészeti Lapok“ és más közlemények nyomtatása... ..	4092	65	5000	—	—	907 35
II. Az „Erdészeti Zsebnaptár“ kiállítási költségei... ..	1380	24	1330	—	+	50 24
III. Az „Erdészeti Rendeleték Tára“ kiállítási költségei... ..	38	60	100	—	—	61 40
IV. A titkár fizetése... ..	1200	—	1200	—	—	—
V. A pénztárnok fizetése... ..	600	—	600	—	—	—
VI. Irnoki teendőkre... ..	700	—	700	—	—	—
VII. A „Deák Ferencz“ alapítvány pályadíja... ..	550	—	550	—	—	—
VIII. A „Wagner Károly“ alapítványból adandó segélyekre... ..	600	—	600	—	—	—
IX. A gróf „Tisza Lajos“ alapítványból adandó segélyekre... ..	300	—	1000	—	—	700 —
X. A „Bedő Albert“ alapítványból fizetett ösztöndíjakra... ..	300	—	600	—	—	300 —
XI. A magyar erdőtiszték árvaleányait segélyező alapítványból adandó segélyekre... ..	280	—	200	—	+	80 —
XII. Szerkesztői átalány... ..	1000	—	1000	—	—	—
XIII. Írói tiszteletdíjak... ..	864	48	1100	—	—	235 52
XIV. Postaköltségek, lapexpeditió... ..	1196	63	900	—	+	296 63
XV. Könyvtárgyarapításra és szaklapokra... ..	297	35	400	—	—	102 65
XVI. Irodai átalány... ..	500	—	500	—	—	—
XVII. Szolgálat... ..	480	—	480	—	—	—
XVIII. Házmestri fizetés... ..						
XIX. Leltári tárgyak beszerzése... ..	—	—	250	—	—	250 —
XX. Közgyűlési és utiköltségek... ..	65	98	200	—	—	134 02
XXI. Javitnoki illetmény... ..	200	—	200	—	—	—
XXII. Jutalmak és segélyek... ..	95	—	100	—	—	5 —
XXIII. Tagsági oklevelek kiállítása... ..	24	25	60	—	—	35 75
Átvitel	14765	18	17070	—	—	2304 82

K i a d á s	Tényleges kiadás		Előírány-zott összeg		Az elő-irányzattal szemben + vagy -	
	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
Áttétel	14765	18	17070	—	—2304	82
XXIV. Az egyesületi székház után fizetendő						
a) illeték egyenérték ... 3260	frt	20	kr.			
b) állami jövedelmi pót- és kereseti adó ... 319	„	62	„			
c) községi adó ... 398	„	20	„			
d) házbérkrajczár ... 307	„	70	„			
e) utadó ... 23	„	89	„			
f) vízvezetéki illeték ... 284	„	25	„			
g) udvar-világítás ... 278	„	07	„			
h) lámpák és gázlángok javítása ... 24	„	41	„			
i) tűzkár elleni biztosítás ... 289	„	09	„			
k) ablaküveg-biztosítás ... —	„	—	„			
l) kéményseprői díj ... 27	„	40	„			
m) házfedéljavítási átalány ... 40	„	—	„			
n) villamos jelzők javítás átalánya ... 10	„	—	„			
o) lábtörlő és tisztogató szerek ... 13	„	34	„			
p) apró esetleges javítások ... 253	„	72	„	5529	89	2261 80 +3268 09
XXV. Átfutó kiadásokra, térítményekre és előre nem látható rendkívüli kiadásokra és pedig:						
a) kisebb átfutó kiadások ... 694	frt	88	kr.			
b) rendkívüli kiadások ... 1236	„	01	„			
c) könyvkiadásokra ... 2301	„	96	„	4232	85	3400 — + 832 85
XXVI. Az alaptökéhez és alapítványokhoz csatolt összegek és pedig:						
a) az általános alaptökéhez ... 8574	frt	81	kr.			
b) a „Wagner Károly“ alapítványhoz ... 288	„	45	„			
c) a gróf „Tisza Lajos“ alapítványhoz ... 20	„	—	„			
d) a „Magyar erdőtisztek“ árvaleányait segélyző (Baiersdorf A.-féle) alapítványhoz ... 200	„	—	„			
e) a „Bedő Álbert“ alapítványhoz ... 300	„	—	„			
f) a „Székesfehérvári ismeretlen“ alapítványhoz ... 32	„	64	„	9415	90	5258 20 +4157 70
Összes kiadás	33943	82	27990	—	+5953	82

b) Tagsági és előfizetési díjak nyilvántartása.

	Egyenként		Összesen	
	frt	kr.	frt	kr.
1. Az alapító tagoknál.				
Tartozás:				
Hátralék a múlt évről	3624	30		
(Itt megjegyeztetik, hogy 586 frt alapítványi kamat és kedvezményes lapdíj mint az 1893. évben Budapesten tartott közgyűlés által leírásra engedélyezett összeg az előírásnál kihagyatott.)				
Előírás 1893. évre (kamat és kedvezményes lapdíj)	3166	—		
Összesen	—	—	6790	30
Törlesztés:				
1892. évben előre fizetett összeg	46	49		
1893. évben fizetett kamat és lapdíj (l. pénztári számadás III. bevételi rovat)	3546	82		
Összesen	—	—	3593	31
Marad 1893. év végével:				
Hátralék (és pedig az 1894. évre átvitt összeg)	3251	frt 78 kr.	—	—
Előre fizetett összeg	54	frt 79 kr.	3196	99

	Egyenként		Összesen	
	frt	kr.	frt	kr.
2. Rendes tagoknál.				
Tartozás:				
Hátralék a múlt évről	9316	97		
(Ezen összegből a tagsági könyvben 8871 frt 39 kr., a rendes tagoknál 281 frt 49 kr. mint leírásra javasolt összeg külön függelékben van kitüntetve, a leírásra engedélyezett 164 frt 09 kr. pedig az előírásnál kihagyatott.)				
Előírás 1893. évre (tagsági díjak)	9489	25		
Összesen	—	—	18806	22
Törlesztés:				
1892. évre előre fizetett összeg	162	64		
1893. évben fizetett tagsági díjak (l. pénztári számadás IV. bevételi rovatában)	9612	56		
Az 1893. évben Budapesten tartott közgyűlés által leírásra engedélyezett összeg	164	09		
Összesen	—	—	9939	29
Marad 1893. év végével:				
Hátralék (és pedig 1894. évre átvitt összeg) ...	8791	39 kr.		
s mint leírásra javasolt összeg a függelékben kitüntetett ...	281	49 kr.	9072	88 kr.
Előre fizetett összeg	205	95 kr.	8866	93

	Egyenként		Összesen	
	frt	kr.	frt	kr.
3. Az „Erdészeti Lapok“-ra való előfizetéseknél.				
Tartozás:				
Hátralék a múlt évről	447	70		
(A tagsági könyvben ezen összegből 385 frt 50 kr. az előfizetőknél, 4 frt mint leírásra javasolt összeg külön függelékben van kitüntetve, a leírásra engedélyezett 58 frt 20 kr. pedig közvetlenül az előírásnál kihagyatott.)				
Előírás 1893. évre (előfizetések)	2580	—		
Összesen	—	—	3027	70
Törlesztés:				
1892. évben előre fizetett összeg	238	65		
1893. évben teljesített fizetés (l. pénztári számadás V. bevételi rovat)	2490	60		
Az 1893. évben Budapesten tartott közgyűlés által leírásra engedélyezett összeg	58	20		
Összesen	—	—	2787	45
Marad 1893. év végével:				
Hátralék és pedig				
1894. évre átvezetendő	364	frt 50 kr.		
és a leírásra javasolt és külön függelékben kitüntetett	4	frt — kr.	368	frt 50 kr.
Előre fizetett összeg	128	„ 25 „	—	—
			240	25
c) „Gróf Tisza Lajos“ alapítványra magánkötvényben tett adomány kamatainak nyilvántartása.				
Hátralék 1892. évről	—	—	—	—
Előírás 1893. évre	—	—	5	—
Összesen	—	—	5	—
Törlesztés 1893. évben	—	—	—	—
Marad 1893. év végével hátralék	—	—	5	—

d) Az egyesület által kiadott könyvek és egyéb művek nyilvántartása.

	Példány	Egyenként		Összesen	
	szám	frt	kr.	frt	kr.
1. Ő Felsége fénynyomata arczképe.					
Kerü költség	300*)	—	—	900	—
Ebből megtérült:					
1888. évben 6 péld. a 3 frt 50 kr.	6	21	—		
1889. „ 33 „ „ 3 „ 50 „ 115 frt 50 kr.					
1889. „ 26 „ „ 4 „ — „ 104 „ — „	59	219	50		
1890. „ 19 „ „ 3 „ 50 „ 66 „ 50 „					
1890. „ 20 „ „ 4 „ — „ 80 „ — „	39	146	50		
1891. „ 20 „ „ 3 „ 50 „ 70 „ — „					
1891. „ 1 „ „ 4 „ — „ 4 „ — „	21	74	—		
1892. „ 9 „ „ 4 „ — „ 36 „ — „					
1892. „ 5 „ „ 3 „ 50 „ 17 „ 50 „	14	53	50		
1893. „ 6 „ „ 3 „ 50 „ 21 „ — „	6	21	—		
Összesen	145	—	—	535	50
Marad tehát az 1893. év végével	155	—	—	364	50
2. Szécsi Zsigmond „Erdőhasználatlan“ című művének második kiadása.					
Kerü költség	1000	—	—	1821	71
Ebből megtérült:					
Szerzőnek a kerü költségeihez való hozzájárulása (első részlet)	—	500	—	500	—
Marad az 1893. év végén	1000	—	—	1321	71

*) Az 1892-ik évi zárszámadásban az elkészített példányok száma tévedésből 1000-el mutattatott ki; az 1888. évi számadás 344. kiad. napló cikke szerint tényleg csak 300 példány készítettett.

	Példány	Egyenként		Összesen	
	szám	frt	kr.	frt	kr.
3. Tomcsányi Gusztáv „Csemetnevelés“ című könyve.					
Kerü költség	1500	—	—	851	96
Abból megtérült:					
1889. évben 143 péld. à 1 frt 50 kr. 214 frt 50 kr.					
1889. „ 18 „ „ 2 „ — „ 36 „ — „	161	250	50		
1890. „ 90 „ „ 1 „ 50 „ 135 frt — kr.					
1890. „ 64 „ „ 2 „ — „ 128 „ — „	154	263	—		
1891. „ 56 „ „ 2 „ — „ 112 frt — kr.					
1891. „ 37 „ „ 1 „ 50 „ 55 „ 50 „	93	167	50		
1892. „ 40 „ „ 2 „ — „ 80 frt — kr.					
1892. „ 44 „ „ 1 „ 50 „ 66 „ — „	84	146	—		
1893. „ 13 „ „ 2 „ — „ 26 frt — kr.					
1893. „ 39 „ „ 1 „ 50 „ 58 „ 50 „	52	84	50		
A szerzőnek kiadatott	29	—	—		
Az egyes. könyvtár részére ingyen kiadatott	3	—	—		
Összesen	576	—	—	911	50
Mutatkozik 1893. év végével több bevétel	—	—	—	59	54
Abból szerzőnek kiadatott:					
1893. évben készpénzben	—	—	—	59	54
Marad 1893. év végével	924	—	—	—	—
4. „Erdészeti növénytan“ című könyv I. rész.					
Kerü költség	—	—	—	—	—
1890. évben a könyv rajzainak elkészítése-ért fizetett	—	431	75	—	—
1890. évben a) nyomdaköltség 1159 frt 73 kr.	1003	—	—	—	—
b) előfizetési felhívások ki-nyomatása és postautalványok beszerzéseért ... 30 „ — „					
1892. évben Nagy Károlynak 41 drb ábra rajzolásért 30 „ — „	—	1219	73	1651	48
Összesen	1003	—	—	1651	48
Abból megtérült:					
1891. évben 128 péld. à 2 frt 80 kr. 358 frt 40 kr.					
1891. „ 8 „ „ 4 „ — „ 32 „ — „	136	390	40	—	—
1892. „ 38 „ „ 4 „ — „ 152 frt — kr.					
1892. „ 89 „ „ 2 „ 80 „ 249 „ 20 „	127	401	20	—	—
1893. „ 7 „ „ 4 „ — „ 28 frt — kr.					
1893. „ 28 „ „ 2 „ 80 „ 78 „ 40 „	35	106	40	898	—
A szerzőnek kiadatott	23	—	—	—	—
Az egyesül. könyvtár részére ingyen kiadatott	3	—	—	—	—
Összesen	324	—	—	898	—
Marad 1893. év végével	679	—	—	753	48

e) *Vagyon-számadás.*

	Egyenként		Összesen	
	frt	kr.	frt	kr.
<i>I. Cselekvő vagyon.</i>				
A) Készpénz.				
Maradvány 1892. évről	—	—	1952	45
1893. évi bevétel:				
A kézi pénztárból átvétetett (l. pénztári számadás XXVI. kiadási rovatát):				
1. Készpénzben tett új alapítványok	460	—		
2. Kötvényekben tett alapítványok tőketörlesztése	3274	11		
3. A „Wagner Károly” alapítványra tett adakozások	288	45		
4. A gróf „Tisza Lajos” alapítványra tett adakozások	20	—		
5. A „Bedő Albert” alapítvány bevétele	300	—		
6. A „Székesfehérvári ismeretlen” alapítványának bevétele	32	64		
7. A „Magyar erdőtisztek árvaleányait segélyező alapítvány bevételei	200	—		
8. Az általános alaptőkéhez csatolt összegek:				
a) a kézi pénztár feleslegéből	4140	70		
b) a gróf „Tisza Lajos” alapítványának fel nem használt kamataiból az alaptőkéhez csatoltatik	700	frt — kr.		
c) az egyesület letét pénzkészletéből kölcsönképen átvétetett	522	„ 50 „	5363	20
Összesen	—	—	11890	85
1893. évi kiadás:				
Értékpapírok vásárlására kiadott összeg és pedig:				
		frt kr.		
9400 kor. (4700frt) névért. 4 ⁰ / ₀ -os m. korjrd.	4548	76		
4600 „ (2300 „) „ 4 ⁰ / ₀ -os „ „	2237	57		
2000 „ (1000 „) „ 4 ⁰ / ₀ -os „ „	955	20	7741	53
16000 kor. (8000frt) névért. 4 ⁰ / ₀ -os m. korjrd. összesen	—	—	7741	53
Marad 1893. év végével	—	—	4149	32

	Egyen- ként		Összesen	
	frt	kr.	frt	kr.
B) Magánkötvények.				
Maradvány 1892. évről	—	—	62164	51
1893. évi bevétel:				
Uj alapítványok	320	—	320	—
Összesen	—	—	62484	51
1893. évi kiadás:				
Készpénzben történt törlesztés folytán elesett [l. A) bevétel 2. tételét]	3274	11	—	—
Az 1893. évben Budapesten tartott közgyűlés által töröltetni engedélyezett	1100	—	—	—
Összesen	—	—	4374	11
Marad 1893. év végével	—	—	58110	40
és pedig az általános alapítványt illető összeg	58010	frt 40		
a gróf „Tisza Lajos“ alapítványt illető összeg	100	„ — „		
C) Értékpapírok.				
Maradvány 1892. év végéről:				
5 ⁰ / ₀ -os magyar papíráradék-kötvény (névérték)	17300	—	—	—
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ „ földhitelintézeti záloglevél (névérték)	800	—	—	—
4 ⁰ / ₀ -os „ „ „ „ „ „	4000	—	—	—
4 ⁰ / ₀ -os „ szabály. és talajjav. „ „	23000	—	—	—
1860. évi államsorsjegy	600	—	—	—
3 ⁰ / ₀ -os osztr. földhitelintézeti 1889. évi nyeremény- kölsönkötvény (névérték)	300	—	46000	—
1893. évi bevétel:				
4 ⁰ / ₀ -os magy. koronajáradék (névérték 16000 korona)	8000	—	—	—
A 17300 frt n. é. kicserélése folytán 37500 korona n. é. magyar koronajáradék	18750	—	26750	—
Összesen	—	—	72750	—
1893. évi kiadás:				
A fentemlitett és 4 ⁰ / ₀ -os magy. korona-járadék ért. becserélt 5 ⁰ / ₀ -os papíráradék n. é.	—	—	17300	—
Marad 1893. év végével:				
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ -os magyar földhitelintézeti záloglevél (névérték)	800	—	—	—
4 ⁰ / ₀ -os „ „ „ „ „ „	4000	—	—	—
4 ⁰ / ₀ -os „ szabályoz. és talajjav. „ „	23000	—	—	—
4 ⁰ / ₀ -os „ koronajáradék (névérték)	26750	—	—	—
1860. évi államsorsjegy	600	—	—	—
3 ⁰ / ₀ -os osztr. földhitelintézeti 1889. évi nyeremény- kölsönkötvény (névérték)	300	—	—	—
Összesen	—	—	55450	—

	Egyen- ként		Összesen	
	frt	kr.	frt	kr.
<i>D) Egyesületi székház.</i>				
Maradvány 1892. évről... ..	—	—	194165	26
1893. évi bevétel	—	—	—	—
Összesen	—	—	194165	26
1893. évi kiadás... ..	—	—	—	—
Marad az 1893. év végével	—	—	194165	26
<i>E) Leltári tárgyak.</i>				
<i>a) Az egyesületi székház s az egyesület hivatali helyiségeinek belső berendezésére beszerzett leltári tárgyak.</i>				
Maradvány 1892. évről... .. 906 drb értéke	—	—	10145	13
1893. évi bevétel	—	—	—	—
Összesen 906 drb értéke	—	—	10145	13
1893. évi kiadás... ..	—	—	—	—
Marad 1893. év végével 906 drb értéke	—	—	10145	13
<i>b) A gróf Forgách Károly-féle agancsgyűjtemény felszereléséhez beszerzett tárgyak.</i>				
Maradvány 1892. évről... ..	—	—	1866	08
1893. évi bevétel	—	—	—	—
1893. évi kiadás... ..	—	—	—	—
Marad 1893. év végével	—	—	1866	08
Összes leltári tárgyak 1893. év végével... ..	—	—	12011	21
<i>F) Könyvtár.</i>				
<i>a) Általános könyvtár.</i>				
Maradvány 1892. évről 764 mű, 1214 kötet, értéke	—	—	3596	79
1893. évi bevétel 49 „ 53 „ „	—	—	257	44
Összesen 813 mű, 1267 kötet, „	—	—	3854	23
1893. évi kiadás „	—	—	—	—
Marad 1893. év végével 813 mű, 1267 kötet, „	—	—	3854	23

	Egyenként		Összesen	
	frt	kr.	frt	kr.
<i>b) Diszkötésű szakkönyvtár:</i>				
Maradvány 1892. évről... 174 mű, 237 kötet, értéke	—	—	898	75
1893. évi bevétel ... 5 „ 6 „ „	—	—	26	—
Összesen 179 mű, 243 kötet, értéke	—	—	924	75
1893. évi kiadás... — „ — „ „	—	—	—	—
Marad az 1893. év végével 179 mű, 243 kötet, értéke	—	—	924	75
Összes könyvek 1893. év végével 992 mű, 1510 kötet, értéke	—	—	4778	98
 <i>II. Az egyesületi vagyron terhére eső összegek.</i>				
<i>G) A letéti számadásból kölcsönvett összegek.</i>				
1. 1891. évben	4642	50		
2. 1892. évben	550	—		
3. 1893. évben (l. zárszámadás <i>f</i>) fejezetét)	522	50	5715	—

	Egyenként		Összesen	
	frt	kr.	frt	kr.
Az egyesületi vagyon állása 1893. év végével.				
<i>I. Az egyesületi vagyon javára eső összegek.</i>				
A) Készpénz	4149	32		
B) Magánkötvények	58110	40		
C) Értékpapírok (névérték)	55450	—		
D) Az egyesületi székházba befektetve	194165	26		
E) Leltári tárgyak értéke	12011	21		
F) Könyvtár értéke	4778	98	328665	17
<i>II. Az egyesületi vagyon terhére eső összegek.</i>				
G) A letéti számadásból (irodalmi letétből) kölcsönvéve	—	—	5715	—
Maradvány	—	—	322950	17
Az 1892. év végével az egyesületi vagyon állása kimutattatott 335.890 frt 70 krral mely összegben azonban „az egyesület vagyonához tartozó egyéb értékösszegek“ cím alatt 15.101 frt 73 krnyi és a letéti számadásból az 1891. és 1892. évben az alapítványi számadásnak kölcsönképen átszolgáltatott összegek is befoglaltatnak; ezen összesen 20.294 frt 23 krnyi összeg nem tekinthető egyesületi vagyonnak, miért az egyesület vagyona az 1892. év végével tényleg volt 315.596 frt 47 kr. a vagyonszaporodás 1893. évben ennél fogva 7.353 frt 70 kr.				

f) *Letétben kezelt összegek nyilvántartása.*

	Egyenként		Összesen	
	frt	kr.	frt	kr.
Egyesületi letétek.				
Maradvány 1892. évről	—	—	522	50
1893. évi bevétel	—	—	550	—
Összesen	—	—	1072	50
1893. évi kiadás	—	—	522	50
(mely összeg értékpapírok vásárlására kölcsönként az alapítványi pénztárnak adatott át)				
Marad 1893. végével	—	—	550	—
<p>Megjegyeztetik azonban, hogy a letéti számadásból 1893. év végéig összesen 5715 frtnyi összeg adatott át kölcsönként az alapítványi számadásnak (lásd zárszámadás e) fejezeténél G) tételét)</p>				

g) A külön rendeltetéssel bíró

T á r g y	„Deák Ferencz“ alapítvány	
	frt	kr.
Áthozat 1892. évről	10000	—
S z a p o r o d á s 1893. é v b e n :		
1. Készpénzben csatoltatott (l. A. bevét. 3—7 tételét)	—	—
2. Az 1893. évi december 17-én tartott közgyűlés határozata folytán a „Deák Ferencz“, „Wagner Károly“ és gróf „Tisza Lajos“ alapítványok értékpapirokban kihasítottak s minthogy a Deák Ferencz alapítvány 5 ^o /o-kal, a Wagner Károly, a gróf Tisza Lajos alapítvány 5 ^o /o-kal kamatozott, következő értékpapírok hasítottak ki, a kamatjövedelem magasságának épségben hagyása céljából:		
I. A Deák Ferencz alapítvány javára:		
27.500 kor. névért. magyar koronajáradék	13750	—
II. A Wagner Károly alapítvány javára:		
1. 25.400 kor. névért. magyar koronajáradék	—	—
2. Magyar földhitelintézeti 1000 frt névért. 4 ^o /o-os záloglevél (1610. és 1611. sz.)	—	—
3. Osztr.földhit. 100 frtos n. é. 5 ^o /o-os, $\frac{776}{26}$ $\frac{4615}{9}$ $\frac{6093}{26}$ sz. sorsjegy	—	—
III. Gróf Tisza Lajos alapítvány javára:		
1. Magyar földhitelintézeti 1000 frt névért. 4 ^o /o-os záloglevél (1612. és 1613. sz.)	—	—
2. 23 drb magyar földhitelintézeti, szabályozási és talajjavítási 4 ^o /o-os záloglevél (és pedig 3623—3627., 4839., 10.031—10.040, 10.134—10.137, 10.189, 10.190 és 10.191. szám)	—	—
3. Lator István 5 ^o /o-al kamatozó magánkötvénye	—	—
Összesen	23750	—
A p a d á s 1893. é v b e n :		
1. A „Deák Ferencz“, „Wagner Károly“ és gróf „Tisza Lajos“ alapítványok értékpapírokban kihasítottván az egyesületi székház értékében foglalt volt egyenértékük apadásba hozatik	10000	—
Maradvány 1893. év végével	13750	—

alapítványok nyilvántartása.

„Wagner Károly“ alapítvány		Gróf Tisza Lajos“ alapítvány		„Bedő Albert“ alapítvány		„Székes- fehérvári ismeret- len“ alapítvány		A magyar erdőtisztek árvalányait segélyző alapítvány		Gr. Forgách Károly agancsgyűj- teményének felszerelésére befektetett összeg		Összesen	
frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
12000	—	20000	—	12973	—	894	60	4000	—	1866	08	61733	68
288	45	20	—	300	—	32	64	200	—	—	—	841	09
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13750	—
12700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	} 15000	—
2000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
—	—	2000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	} 25100	—
—	—	23000	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
27288	45	45120	—	13273	—	927	24	4200	—	1866	08	116424	77
12000	—	20000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42000	—
15288	45	25120	—	13273	—	927	24	4200	—	1866	08	74424	77

T á r g y		„Deák Ferencz“ alapítvány	
		frt	kr.
Részletezése az 1893. évi maradványnak:			
1.	4 ⁰ /o-os korona-járadék	13750	—
2.	4 ⁰ /o-os magyar földhitelintézeti záloglevél	—	—
3.	4 ⁰ /o-os magyar földhitelintézeti, szabályozási és talajjavítási záloglevél	—	—
4.	4 ⁰ /o-os 1860. évi államsorsjegy <u>3596, 7772, 7792, 2328, 7280.</u> 3888. és 20.II. szám	19	13 4 6 7
5.	3 ⁰ /o-os osztr. földhitelintézeti sorsjegy	—	—
6.	Magán-kötvény	—	—
7.	Készpénz	—	—
8.	Egyesületi székház 194.165 frt 26 kr. értéke által fedezve...	—	—
9.	Leltári tárgyakban	—	—
Összesen		13750	—
Szaporodás az 1893. évben		—	—

„Wagner Károly“ alapítvány		„Gf. Tisza Lajos“ alapítvány		„Bedő Albert“ alapítvány		„Székes- fehérvári ismeret- len“ alapítvány		A magyar erdőtisztek árvalányait segélyző alapítvány		Gf. Forgách Károly agancsgyű- teményének felszerelésére befektetett összeg		Összesen	
frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
12700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26450	—
2000	—	2000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4000	—
—	—	23000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23000	—
—	—	—	—	—	—	600	—	—	—	—	—	600	—
300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	300	—
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	—
288	45	20	—	—	—	327	24	—	—	—	—	635	69
—	—	—	—	13273	—	—	—	4200	—	—	—	17473	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1866	08	1866	08
15288	45	25120	—	13273	—	927	24	4200	—	1866	08	74424	77
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12691	09

Hogy a *C)* alatt kimutatott értékpapírok az 1893. év végével tényleg az egyesület tulajdonában és pedig a magyar földhitelintézetnél gyümölcsözőleg elhelyezve voltak, arról a nevezett intézet 1893. évi deczember 31-én 1456. szám alatt kelt s nekünk eredetiben bemutatott igazolványából meggyőződünk. Úgyszintén meggyőződünk arról, hogy az *A)* alatt kimutatott készpénzmaradvány az 1894. évre átvezettetett.

A letéti pénztárban maradt, az 1893. év végével csak 550 frt, miután az egyesület részéről letétbe helyezett 5715 frt részben az 1891. és 1892. (5192 frt 50 kr.) részben az 1893-ik évben (522 frt 50 kr.) kölcsönképen az alapítványi pénztárnak átadatott.

Az egyesület vagyonszaporodása 1893. évben 7353 frt 70 krt tesz ki.

Az eredményeiben fent ismertetett 1893. évi egyesületi számadásokat részleteiben is úgy az előírás, mint a lerovás, illetőleg úgy a bevételek, mint a kiadások elszámolásánál helyeseknek találtuk.

A pénztári számadásban az egyes rovatokban az előírányzott összeg és a tényleges eredmény közt mutatkozó különbségek eléggé kedvezők.

A 27990 forinttal előírányzott bevételekkel szemben ugyanis tényleg 33943 frt 82 kr. folyt be, úgy, hogy a többlet 5953 frt 82 kr.

Az egyes rovatokat tekintve három bevételi rovatnál összesen 727 frt 05 kr. visszamaradás mutatkozik ugyan az előírányzattal szemben, de ennek legnagyobb része (497 frt 05 kr.) az új készpénzalapítványok rovatánál fordul elő, melynél az előírányzat a dolog természeténél fogva csak hozzávetőleges lehet. A II. rovat alatt (házbérbjövdelem) mutatkozó 228 frt kevesebb bevétel abban találja magyarázatát, hogy a pinczehelyiségeknek raktárakul s illetve műhelykül való bérbeadása nem sikerült.

A IX. rovat alatt (takarékpénztárakban elhelyezett készletek időközi kamataiból) az előírányzattal szemben 2 frt kevesebb bevétel mutatkozik, mert a készletek értékpapírok vásárlására fordítottak, s így ritkán és rövid ideig voltak takarékpénztárban elhelyezve.

A többi rovatnál mindenütt többlet mutatkozik, még pedig együttvéve 6680 frt 87 kr.

A valóságos rendes és rendkívüli kiadások együttvéve 22731 frt 80 krral voltak előirányozva, tényleg pedig kiadatott 24527 frt 92 kr., tehát 1796 frt 12 krral több.

A valóságos kiadások rovatai közül tiznél nincs eltérés, ötnél összesen 4527 frt 81 kr. túllépés és tiznél összesen 2731 frt 69 kr. megtakarítás mutatkozik.

A II. rovatnál („Erdészeti Zsebnaptár“ kiállítási költsége) 50 frt 24 kr. túlkiadás mutatkozik, mert 100 példánnyal több nyomatott, mint a megelőző évben. Ezen túlkiadás, melyre az igazgató-választmány 1893. évi december hó 3-án tartott rendes ülésében külön 50 frtot engedélyezett, különben csak látszólagos, miután a kiadott összegből szerzőnek 231 frt 05 kr. fizettetvén ki, a naptár kiadási költsége 1149 frt 19 krra apad le, s így az előirányzattal szemben még 180 forint 81 kr. megtakarítás éretett el.

A XI. rovatnál (a magyar erdőtisztek árva leányait segélyező alapítványból adandó segélyekre) mutatkozó 80 frt túlkiadás onnan ered, hogy az alapítvány 1892. évben esedékessé vált kamatainak ugyanazon évben segélyekre fel nem használt része az alapszabályok értelmében az 1893-ik évben lett segélyezésre fordítva.

A XIV. rovatnál (postaköltségek, lapexpedíció) a 296 frt 63 kr. túllépést a megsürgetésekre és postai megbízásokra kiadott postadíjak idézték elő s ezekre az igazgató-választmány 1893. évi december hó 3-án tartott rendes ülésében külön 270 frtot engedélyezett. Minélfogva ezen tételnél tulajdonképen csak 26 frt 63 kr. túllépés mutatkozik, mely túlkiadás a számadások felülvizsgálásánál tényleg szükségesnek bizonyult.

A XXIV. rovatnál (az egyesületi székház kezelésével járó kiadások) 3268 frt 09 kr. túllépés mutatkozik, mely jelentékeny túllépés abban találja indokolását, hogy a ház után — mint az az igazgató-választmány 1893. évi december 3-án tartott ülésében már bejelentetett — az 1886—1893. év végéig terjedő időszakra esedékes illeték egyenértéket, összesen 3260 frt 20 krt, az 1893.

évben egyszerre kellett kifizetni; továbbá az apró javítások 133 frt 62 kr. túlkiadást igényeltek, mely többletre az igazgató-választmány 1893. évi február 5-én és június 28-án tartott ülésében adott felhatalmazás folytán az egyesületi székház földfeletti részének, egy évi lakbér-összegnek, a leltári tárgyaknak és a könyvtárnak 6 évre vagyis 1899. évi augusztus hó 1-jének déli 12 órájáig való biztosításáért 289 frt 09 kr. lett kifizetve, holott ezen célra csak 21 frt 52 kr. volt előirányozva. Ezen jelentékeny túlkiadásokkal szemben azonban a XXIV. rovat többi alrovatainál kisebb-nagyobb megtakarítások is eszközöltettek.

A XXV. rovatnál (átfutó kiadásokra, térítvényekre és előre nem látott kiadásokra) összesen 832 frt 85 kr. túllépés mutatkozik, mely onnan ered, hogy az igazgató-választmány 1893. évi április hó 23-án tartott ülésében Dr. Beke Manónak a magyar korona területén foglalkozó gazdatisztek és erdészek segély- és nyugdíj-egyesülete által létesített nyugdíjintézet szabályzatának megvizsgálásáért és ennek alapján adott szakvéleményeért 200 frt tiszteletdíjat szavazott meg. Ezenkívül az egyesület ügyvédjének perköltség és munkadíj fejében 861 frt 07 kr. fizettetett ki. Ellenben a könyvkiadásokra előirányzott összeg teljesen nem vétetett igénybe.

Ezek szerint az eredmény a bevételeknél 5953 frt 82 krral kedvezőbb, a kiadásoknál ellenben 1796 frt 12 krral több és együtt a kettőnél 4157 frt 70 krral kedvezőbb az előirányzatnál úgy, hogy ennek folytán az alaptökéhez is ennyivel többet lehetett csatolni.

Az előirányzat szerint ugyanis csatolni kellett volna az alaptökéhez 5258 frt 20 krt, tényleg pedig csatoltatott 9415 frt 90 kr., tehát 4157 frt 70 krral több.

Ezeket tekintetbe véve, az 1893. évi pénzkezelés eredményét minden tekintetben megfelelőnek találtuk s számadó részére a felmentvény megadását javasoljuk.

Az igazgató-választmány folyó évi május 16.-án tartott rendes ülésén hozott XV. sz. határozat alapján van szerencsénk továbbá a következő előfizetők nevén fenálló követelések leírását javasolni, és pedig:

Dávid Sándor Zeyk nevén fenálló	22	frt	—	kr.
Jony Gusztáv	32	„	—	„
Rotter Soma	19	„	50	„
Szántó Ferencz	16	„	—	„
Ürményi Pál	24	„	—	„
Varga Albert	20	„	—	„
Vankovics István	24	„	—	„
Lucsinkai urad. intézőség nevén fenálló	4	„	—	„
Ollári urad. erdőhivatal	40	„	—	„
Aradi gazdasági egylet	32	„	—	„
Összesen	233	frt	50	kr

lapdíj leírását.

Végül nem hagyhatjuk említés nélkül, miszerint daczára annak, hogy az összes régebbi hátralékok az ügyvédnek beperlés végett átadattak, az egyesület ügyvédje azok behajtását illetőleg eddig aránylag igen csekély eredményeket mutatott föl.

*

Egyidejűleg van szerencsénk bemutatni az 1895. évi költségvetés tervezetét is, melynek minden egyes tételét a mult évi eredménynek, a tényleges állapotnak s az igazgató-választmány erre vonatkozó határozatainak figyelembevételével állapítottuk meg.

Az Országos Erdészeti Egyesület 1895. évi költségvetése.

B e v é t e l	Tényleg befolyt 1893-ik évben		Elő-irányoztatott 1894. évre		Elő-irányoztatik 1895. évre	
	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
I. Értékpapírok kamataiból:						
a) egyesületi czélokra felhasználható.....	2201	53	86	—	85	—
b) a „Deák Ferencz“ alapítvány bevételét képező	550	—	550	—	550	—
c) a „Wagner Károly“ alapítvány bevételét képező	600	—	609	—	609	—
d) a gróf „Tisza Lajos“ alapítvány bevételét képező	1000	—	1005	—	1005	—
e) a „magy. erdőtisztek árvaleányait segélyző alap“ bevételét képezi	200*	—	210*	—	210	—
f) a „Székesfehérvári ismeretlen“ alap bevételét képezi	—	—	—	—	34	—
II. Házbér-jövedelem:						
a) egyesületi czélokra felhasználható.....	2912	—	5052	—	5469	—
b) a „Bedő Albert“ alapítvány bevételét képezi	600	—	600	—	600	—
III. Az alapító tagok magánkötvényeinek kamataiból (beleértve az alapító tagok kedvezményes lapdíjait is).....						
IV. A rendes tagok által fizetett tagsági díjakból	3546	82	3000	—	2800	—
V. Az állam által adott segélyből és az „Erdészeti Lapok“-ra való előfizetésekből	9612	56	7000	—	7200	—
VI. Az „Erdészeti Zsebnaptár“-ra való előfizetésekből	3990	60	3500	—	3500	—
VII. Az „Erdészeti Rendeletek Tárára“ való előfizetésekből	1540	06	1500	—	1600	—
VIII. Hirdetési díjakból	227	19	150	—	150	—
IX. A takarékpénztárban elhelyezett készletek időközi kamataiból.....	1397	61	1300	—	1400	—
X. Rendkívüli bevételek:	98	—	50	—	50	—
a) Ujkészpénzalapítványok és adományokból	502	95	500	—	500	—
b) az alapító tagok által kötvényben tett alapítványok törlesztéséből	3274	11	2000	—	2000	—
c) más rendkívüli bevételekből (beleértve az esetleges pénztári maradványt, a „Wagner Károly“ alapítvány esetleges kamát maradványát, az átfutó bevételeket és minden más előre nem látható rendkívüli bevételt)	1690	39	1500	—	1500	—
Összesen	33943	82	28612	—	29262	—

*) Az 1893. és 1894. években ezen összeg a „házbérjövdelemből“ volt előirányozva.

K i a d á s	Tényleg kiadatott 1893. évben		Elő-irányoztatott 1894. évre		Elő-irányoztatik 1895. évre	
	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
I. Az „Erdészeti Lapok“ és más közlemények nyomtatása	4092	65	5000	—	5000	—
II. Az „Erdészeti Zsebnaptár“ kiállítási költségei	1380	24	1330	—	1400	—
III. Az „Erdészeti Rendeletek Tára“ kiállítási költségei	38	60	100	—	100	—
IV. A titkár fizetése	1200	—	1200	—	1200	—
V. A pénztárnok fizetése	600	—	600	—	600	—
VI. Irnoki teendőkre	700	—	700	—	700	—
VII. A „Deák Ferencz“ alapítvány pályadíja	550	—	550	—	550	—
VIII. A „Wagner Károly“ alapítványból adandó segélyekre	600	—	609	—	609	—
IX. A gróf „Tisza Lajos“ alapítványból adandó segélyekre	300	—	1005	—	1005	—
X. A „Bedő Albert“ alapítványból adandó ösztöndíjra	300	—	600	—	600	—
XI. „A magyar erdőtiszték árvaleányait segélyező alapítvány“ból adandó segélyekre	280	—	210	—	210	—
XII. Szerkesztői átalány	1000	—	1000	—	1000	—
XIII. Írói tiszteletdíjakra	864	48	1100	—	1100	—
XIV. Könyvtár gyarapítására és szaklapokra	297	35	400	—	400	—
XV. Postaköltségekre, lapexpeditió	1196	63	1000	—	1200	—
XVI. Irodai átalány	500	—	500	—	500	—
XVII. Szolgálat	480	—	240	—	240	—
XVIII. Házmesteri fizetés			240	—	240	—
XIX. Leltári tárgyak beszerzése	—	—	250	—	250	—
XX. Közgyűlési és utiköltségek	65	98	200	—	200	—
XXI. Javitnoki illetmény	200	—	200	—	200	—
XXII. Jutalmak és segélyek	95	—	100	—	100	—
XXIII. Tagsági oklevelek kiállítása	24	25	60	—	60	—
Átvitel	14765	18	17194	—	17464	—

K i a d á s	Tényleg kiadatott 1893. évben		Elő-irányoztatott 1894. évre		Elő-irányoztatott 1895. évre	
	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
Áttétel	14765	18	17194	—	17464	—
XXIV. A ház után fizetendő:						
a) illetéki egyenérték	468	frt 68 kr.				
b) állami jövedelmi pótdó és kereseti adó	320	„ — „				
c) községi adó	398	„ 20 „				
d) házbérkrajczár	307	„ 70 „				
e) útdó	23	„ 89 „				
f) vízvezetéki illeték	284	„ 25 „				
g) udvarvilágítás	300	„ — „				
h) lámpák és gázlángok javítása	25	„ — „				
i) tűzkár elleni biztosítás (az egyesületi székház földfeletti része, egy évi lakbérösszeg, a leltári tárgyak és a könyvtár 1899. évi augusztus hó 1-ig déli 12 óráig biztosítva vannak)	—	„ — „				
k) ablaküveg-biztosítás	41	„ 70 „				
l) kéményseprői díj	27	„ 40 „				
m) házfedél-javítás	40	„ — „				
n) villamos jelzők javítása	10	„ — „				
o) lábtörlő és tisztogató szerek	20	„ — „				
p) apró esetleges javítások	200	„ — „				
Összesen	2466	frt 82 kr.	5529	89	2630	72 2466 82
XXV. Átfutó kiadásokra, térítványokra és előre nem látható rendkívüli kiadásokra és pedig:						
a) kisebb átfutó kiadásokra	200	frt — kr.				
b) rendkívüli kiadásokra	500	„ — „				
c) könyvkiadásokra	3000	„ — „				
Összesen	3700	frt — kr.	4232	85	3400	— 3700 —
XXVI. Az egyes alapítványok a házépítésre felhasznált összegeinek visszatérítésére (az alaptökéhez és alapítványokhoz csatolt összegek, illetve felesleg)	9415	90	5411	28	5631	18
Összesen	33943	82	28612	—	29262	—
Budapest, 1894. évi május hó 30-án.						
<i>Havas József s. k.</i>			<i>Almásy Andor s. k.</i>			
<i>Eleőd Jósa s. k.</i>						

Tervezetünk szerint, az 1895. évi összes bevételek 29262 frtra, a kiadások pedig ugyanannyira fognak rugni, utóbbiak közt azonban foglaltatik azon összeg is, mely mint várható felesleg a jótékony alapítványok tőkéjének visszapótlására lesz fordítható s mely tervezetünkhöz képest 5631 frt 18 krt tesz ki.

Azon egyes tételekre nézve, melyeknél az 1894. évi költségvetéssel szemben 1895. évre más összegek vétettek fel, megjegyezzük a következőket:

Az I. bevételi rovat *f*) tételénél (a székesfehérvári ismeretlen alapítvány bevételét képező összeg) 34 frt azért irányoztatott elő ezen rovat alatt, mert nevezett alap az általános alaptőkéből kihatvatván, külön kezelendő.

A kiadás II. rovatánál („Erdészeti Zsebnaptár“) 70 frttal többet vettünk fel, mint az előző évben, mert 100 példánnyal több szükségeltetik s ezen többletnek nyomdaköltsége 70 frtot tesz ki. A XV. rovatnál (postaköltség és lapexpeditió) a kiadás 200 frttal emeltetett, mivel az eddigi tényleges kiadásokat tekintetbe véve, legalább annyira még szükség lesz. A XXV. rovatnál (átfutó kiadásokra, térítményekre stb.) az egyesületi ügyvéd munkadíjának fedezése végett a kiadás 300 frttal emeltetett.

Budapesten, 1894. évi május hó 30-án.

Havas József s. k.

Almásy Andor s. k.

Eleőd Jóna s. k.

Az igazgató választmány a bizottsági jelentésnek az 1893 évi számadások megvizsgálására vonatkozó részét tudomásul véve, számadónak a felmentvényt a maga részéről megadja s egyszersmint elfogadja a bizottságnak a jelentésben felsorolt összesen 233 frt 50 krt képviselő lapdíjhátralékok leírására vonatkozó javaslatát is. Azután részletes tárgyalás alá véve a bizottság által előterjesztett 1895. évi költségvetési előirányzatot, azt szintén változtatlanul elfogadja s egyszersmind elrendeli, hogy a bizottsági jelentés a felmentvény végleges megadása, továbbá a leírások engedélyezése és az 1895. évi költségvetés megállapítása végett saját jelentése s illetve javaslataképen a f. évi közgyűlés elé terjesztessék.

III. A titkár hivatkozva a múlt évi december 3-án tartott

választmányi ülés VI. jegyzőkönyvi pont alatt hozott határozatára, ismételten előterjeszti az egyesület ügyvédjének azt a javaslatát, hogy az egyesületi alapszabályokból a választott bíróságokról szóló 130. §. teljesen töröltessék. Az ügyvéd jelentése szerint ugyanis az egyesületi követelések behajtása iránt megkeresett bíróságok sok esetben az ezen §. szerint alakítandó választott bírósághoz utalják a kereseteket, úgy hogy ennek folytán a hátralékok behajtása igen meg van nehezítve.

Habár az alapszabályok kérdéses §-ának a szöveg helyes értelmezése mellett nem is adható az az értelem, mintha a választott bíróságok szerepe az egyesület és az egyesületi tagok között felmerülő kérdések eldöntésére s így különösen az egyesület követeléseinek megállapítására is kiterjedne és habár a kérdéses §-nak ily értelmezés az egyesület fennállása óta soha sem adatott, mind a mellett az igazgató választmány czélszerűségi tekintetből a maga részéről is elfogadja a kihagyásra vonatkozó indítványt és pedig főkép azon okból, mert ha a §. új szövegezésével még határozottabban is kifejezésre juttatnék az, hogy ezen §. rendelkezése csak az egyesületi tagok egymásközi viszonyaiban felmerülő kérdések elintézésére szorítkozik, mind a mellett nem lenne teljesen kizárva az a lehetőség sem, hogy a bíróságok ezentul is tévesen értelmeznék azt, s az egyesületi követelések behajtásánál jövőre is nehézségek merülnének fel.

Ezen határozathoz képest tehát felkéri az elnökséget, hogy a folyó évi közgyűlésen ily értelmű javaslatot terjesztszen elé.

IV. A folyó évi közgyűlés előkészítésére kiküldött ügyvezetők Besztercebánya város tanácsával és a titkári hivatallal egyetértésben a közgyűlés idejére, napirendjére és tárgysorozatára nézve a következő részletes programot terjesztik elő:

„Megérkezés, augusztus 22-én Szliácsra a magyar kir. államvasutak zólyom-zólyom-brezói vonalán 12 óra 21 perczkor délben, 5 óra 59 p. délután és 8 óra 29 perczkor este érkező vonatokon.

Az igazgató-választmány ülése. Este közös vacsora. Meghálás a fürdőben.

Első nap, augusztus 23-án: reggel 7 óraker indulás különvonaton Szliácsról Besztercebányára; 8 óraker megérkezés, 9 óráig a tagok elszálásolása.

Délelőtt 10 órakor a közgyűlés megnyitása a vármegyeház nagy termében és a tanácskozások megkezdése a következő tárgysorozat szerint:

1. Jelentés az egyesület működéséről a múlt évi közgyűlés óta,
2. Az igazgató-választmány jelentése az 1893. évi számadások megvizsgálására és az 1895. évi költségvetés megállapítása tárgyában.
3. Az alapszabályok módosítása (a 130. §-nak kihagyása).
4. Jelentés a Deák Ferencz alapítvány kamataiból kiirt pályázatok eredményéről.

5. A jövő évi közgyűlés helyének megválasztása iránt az igazgató-választmánynak adandó netaláni tájékozás.

6. Indítványok a jövő évi közgyűlés tanácskozási tárgyaira nézve.

7. A Besztercebánya sz. kir. város tulajdonát képező erdők gazdasági viszonyainak ismertetése. (Bevezető előadás a 2-ik napon tartandó helyi szemléhez.)

8. A felvidéki nagyobb erdőbirtokok fatermésének értékesítésénél alkalmazható legcélszerűbb módok megvitatása.

9. A Garam völgyének Gömör és Zólyom vármegyei szakaszán és ennek mellék völgyeiben levő erdők fatermésének kiszállításánál a múltban és jelenleg alkalmazott rendszer ismertetése. (Bevezető előadás a harmadik napon tartandó helyi szemléhez.)

10. Egy új szerkezetű fűrészpenge bemutatása (kapcsolatban a cs. és kir. szab. besztercebányai fabutorgyárban tartandó szemlével).

11. Egy új szögfelrakó műszer ismertetése.

12. Indítványok az egyesület céljainak előmozdítására általában. (Ilyen indítványok az egyesület titkári hivatalánál a közgyűlés előtti napig írásban bejelentendők.)

Délben társas ebéd a besztercebányai casinó nagytermében. Délután szemle a cs. és kir. szab. besztercebányai fabutorgyárban és a helybeli kincstári uszató-gereben, végül a város nevezetesebb látnivalóinak megtekintése.

Este társas vacsora.

Második nap, augusztus 24-én: reggel kirándulás Hermánra a városi erdők s a város tüzifa-gerebjének, uszató-csatornájának, továbbá Stadler Tofor kir. tanácsos és a Hüttner-

család fapapir-anyag gyárainak és papirgyárának megtekintése végett.

Délben közös ebéd, azután a szemle folytatása; este visszatérés Besztercebányára.

Harmadik nap, augusztus 25-én, reggel 6 órakor külön vonaton kirándulás Zólyom-Brezóra; az ottani vasgyár és tűzifagerebek rövid megtekintése után kirándulás kocsin a kövizi völgyben levő báró Kemény Gábor gáthoz; utközben a szállítási berendezések megismerlése, azután a közgyűlés folytatása és bezárása; közös ebéd; délután visszautazás Zólyom-Brezóra és innen külön vonaton Besztercebányára.

Ezen programmal kapcsolatban a titkár megemlíti, hogy a közgyűlésen tárgyalandó szakkérdések bejelentése iránt kibocsátott hírlapi felhívásokra csupán Székely György püspöki erdőmester és Csiby Lőrincz m. kir. erdőrendező jelentették be azon óhajtasukat, hogy a 10. és 11. pontokban említett találmányaik ismertetése és bemutatása a programba felvétsék. A többi szaktárgyak az ügyvezetők által hozattak javaslatba.

Az igazató válaszmány az előterjesztett javaslatot egész terjedelmében elfogadván, a f. évi rendes közgyűlést a javaslatba hozott napirenddel és tárgysorozattal ez évi augusztus hó 23—25-ére tűzi ki. Egyszersmind elrendeli, hogy a besztercebányai m. kir. erdőigazgatóságnak a harmadik napon tervezett kiránduláshoz szives beleegyezése, az ekkor tartandó szemle tanulságossá tételéhez pedig hathatós közreműködése hivatalosan is kikéressék. Elrendeli továbbá, hogy a közgyűlés a földmivelésügyi és közoktatásügyi ministeriumoknak és Zólyom vármegye törvényhatóságának, mint a melyeknek területén a közgyűlés megtartatni fog, a szokásos módon bejelentessék s egyszersmind úgy ezen hatóságok, valamint az egyesület alapító tagjai között helyet foglaló városok és törvényhatóságok is hivatalos képviselők kiküldésére kéressenek fel.

V. A titkár jelenti, hogy az új vízjogi törvényjavaslat-tervezet ügyében véleményadásra felhívott bizottság tagjai közös tanácskozásra nem jöhetvén össze, a tervezettel külön-külön foglalkoztak s tanulmányaik eredményeképen Sóltz Gyula és Tomesányi Gusztáv együttesen, Tomesányi Gyula és Rutska Tivadar bizottsági tagok pedig külön-külön terjesztették be véleményüket.

Ezen vélemények egyenkint felolvastatván az igazgató választmány beható tárgyalás után azt az álláspontot tette magáévá, melyet részletesen megokolt véleményében Rutska Tivadar bizottsági tag foglalt el s a melyben az erdészeti érdekeire való tekintettel az az óhajlás fejeztetik ki, hogy az új törvényjavaslat-tervezetben foglalt módosításokkal szemben a jelenlegi állapot tartassék fenn, vagyis, hogy a vizen való szállítás gyakorlása céljából szükséges építkezések engedélyezése, a szállítási jog engedélyezésével együttesen és egyszerre ezentul is az 1879. évi XXXI. törvényczikkben szabályozott eljárás szerint történjék.

Az egyesület véleménye tehát a léküldött törvényjavaslat-tervezetre nevezett bizottsági tagnak következő, elfogadott véleménye értelmében fog megadatni:

„Tekintetes Igazgató-választmány! Az országos erdészeti egyesület tekintetes választmányának azon mélyen tisztelt megbizására, melylyel a vízi törvényjavaslatra vonatkozó véleményem előadására felhivattam, bátorkodom a következőket jelenteni:

A kérdésben levő törvényjavaslat az 1885. évi XXIII. törvényczikknek megváltoztatását célozza, s több nagyobb és kisebb fontossággal bíró határozatokon kívül olyan rendelkezéseket is foglal magában, melyek az erdőtörvény intézkedéseit mélyen érintik.

Minthogy pedig megbizatósomat akként fogtam fel, hogy nézeteimet csakis azon rendelkezésekre vonatkozólag fejtsem ki, melyek az erdészeti ügyeinek intézésére lehetnek befolyással s a törvényjavaslat egyéb intézkedései amugy is az illetékes körök által fognak bírálat alá vonatni, mindenekelőtt bátorkodom tiszteletteljesen jelenteni azt, hogy ezen szakvéleményem első sorban s kiválóan azon rendelkezések bírálatát foglalja magában, melyek a fának vizen való szállítására s a szállítás tekintetéből felállítandó vízi művekre vonatkoznak, illetve melyek az erdőbirtokosok érdekeivel s az erdőtörvény végrehajtásával szoros összefüggésben lévén, erdészeti szempontból veendő tárgyalás alá.

A fentebbiek értelmében az erdészeti ügyeire kiterjedő szakvéleményem előterjesztésénél azonban mulhatlanul szükségesnek tartom a jelenleg fennálló azon törvényes rendelkezésekről megemlékezni, melyek a szállításnál s a vízi művek építésénél köve-

tendő eljárást szabályozzák, s csak ennek megtörténtével következtetéseket vonni arra nézve, vajjon a törvényjavaslat, ha az esetleg törvényerőre emelkedik, kellően fogja-e az erdészet érdekeit biztosítani s vajjon nem volna-e célszerűbb ha a tervezett újítások helyett a jelenlegi állapot változatlanul fentartatnék.

Az 1885. évi XXIII. törvényczikk 20. §-a akként intézkedik, hogy — „A tutajozás és fausztatás jogának megszerzésére és gyakorlására az 1879. évi XXXI. törvényczikk irányadó,“ s miután ezen szakaszban az építkezésekről s a vízi művek engedélyezéséről külön említés téve ninesen s az általánosságban tartott rendelkezés a vízi műveket illetőleg a vízrendészeti és az erdőtörvény végrehajtásával megbízott hatóságok között összeütközéseket idézhetett volna elő, a földmivelésügyi m. kir. ministerium 1887. évi 14484. szám alatt kelt körrendeletével határozatilag kimondotta azt, hogy a szállítás előmozdítása tekintetéből felállítandó vízi művek engedélyezésénél és építésénél az erdőtörvény által szabályozott eljárás követendő, s illetve hogy a szállítási ügyek, beleértve az építkezéseket is, az erdőtörvény rendelkezései értelmében intézendők el.

A jelenlegi állapot szerint tehát a szállítási engedély, ép úgy mint a szállítás előmozdítására, valamint a partbirtokosok és más érdekelt felek érdekében felállítandó viziművek építésének ügyei is, az 1879. évi XXXI. t.-czikk alapján tárgyalandók s az engedélyek megadásánál az erdőtörvényben szabályozott eljárás követendő.

Ezen eljárás az 1879. évi XXXI. s illetve 1885. évi XXIII. t.-czikk életbe lépte óta van alkalmazásban s következőleg 14 évi tapasztalataink állanak rendelkezésre annak a körülménynek megállapítására, vajjon az eddig követett eljárás az erdőbirtokosok, szállítók és a közjó érdekeinek megfelel-e vagy sem, s vajjon szükséges-e az, hogy az eddigi eljárás módosíttassék.

Megjegyzendőnek tartom egyidejűleg azt, hogy Magyarországon annak előtte a szállítás ügyei törvényesen szabályozva nem voltak, s hogy miután a szállítás ügyeinek rendezése csak 1880. évben vette kezdetét, a rendelkezésünkre álló tapasztalatokból vonható következtetések s az e téren elért eredmények annyival inkább veendőek figyelembe, minthogy az erdőtörvény életbelépésének első éveiben a kezdet nehézségeivel is kellett megküzdeni,

s a törvény intézkedéseit olyan helyeken is alkalmazni, a hol a rendezetlen viszonyok törvényszerű szabályozása szives fogadtatásra nem talált.

Az erdőtörvény életbe lépése óta csaknem valamennyi olyan folyóra vagy patakra adatott szállítási engedély, melyeken a szállítás csak előzetes engedély alapján gyakorolható s ha figyelembe vették az, hogy a kezdet nehézségei daczára a szabályozás és a szállítási és építési engedélyek megadása és pedig úgy a belföldi patakoknál, mint az ország határait képező folyóknál kivétel nélkül simán folyt le s hogy számbavehető felszólamlások sem az engedélyesek, sem pedig az érdekelt felek által nem tétettek, a mennyiben a beérkezett panaszok csak a folyamodványok késedelmes elintézésére vonatkoztak, a késedelmezés pedig kivétel nélkül folyamodók hibájából eredt azért, mert a folyamodványokat meg nem felelően állították ki: az eddig követett eljárást szabályozó törvényes intézkedések, nevezetesen az erdőtörvény rendelkezései ellen indokolt észrevételek nem tehetők, vagyis más szóval el kell ismerni azt, hogy az erdőtörvényben foglalt intézkedések a célnak teljesen megfelelnek s azoknak végrehajtása a kívánt eredményhez vezet.

Nem hagyható továbbá felemlítés nélkül az sem, hogy az eddigi eljárás aránylag kisebb mérvű kiadásokkal s a lehető legkisebb késedelmezéssel van egybekötve, a mennyiben a szállítási és építési ügyek egyszerre tárgyaltnak, helyszini szemlék csak rendkívüli esetekben tarthatók meg, a mennyiben az engedélyek megadása csak egy forum illetékességéhez s illetve a ministerium hatásköréhez tartozik.

Kimutatván az eddig követett eljárás czélszerűségét és az elért eredmények mibenlétét, megjegyzendőnek vélem még azt is, hogy a fának engedély mellett való szállítása rendszerint erdőkben bővelkedő olyan hegyes s kevésbé hegyes helyeken gyakoroltatik, hol számbavehető nagyobb iparvállalatok alig léteznek, s hol a létező nagyobb vállalatok csaknem kivétel nélkül a szállított faanyagok felhasználására vannak utalva, úgy, hogy a szállításnak megnehezítése első sorban a már létező iparvállalatok érdekeit sujtaná.

Megengedhetőnek tartom tehát, hogy az új törvényjavaslatra

vonatkozó véleményem etöterjesztésénél első sorban azon kisebb vízi művekre leszek figyelemmel, melyek a hegyes vidékeken rendszerint előfordulnak, s melyek közé a kisebb őrlőmalmok, — parasztfűrészek, — kállók s más hasonló kisebb művek sorozhatók.

Áttérve már most az új törvényjavaslatban foglalt azon rendelkezésekre, melyek a szállítási ügyek szabályozására vonatkoznak, mindenekelőtt tiszteletteljesen jelentem azt, hogy a törvényjavaslat különbséget tesz a szállítási engedélyek és azon engedélyek között, melyek a vízi művek felállítására vonatkoznak s hogy a 36. §-ban foglalt rendelkezések értelmében ezentul csak a szorosabb értelemben vett szállítási ügyek lennének az erdőtvényben előirt eljárás alkalmazásával tárgyalandók, míg a viziművek építésére vonatkozó ügyek ugyanazon hatóságok hatáskörébe lennének beosztandók, melyek a vízjogról szóló törvény másnemű intézkedéseinek végrehajtásával lesznek megbízva.

Tiszteletteljes nézetem szerint az ügyeknek eként tervezett elkülönítése az ügy érdekére nézve nem lehet előnyös, sőt méltán feltehettem azt, hogy az az erdészeti érdekeinek megsértésével leendő egybekötve, a mennyiben a szállítások engedélyezése s a szállítás feltételeinek megállapítása a vízi művek felállításának kérdésével a legszorosabb összefüggésben áll és a mennyiben a szállítás érdekében felállítandó vízi művek egészen más természetűek, mint az iparvállalatok létesítése alkalmával építendő azon művek, melyek a vállalat alapját képezik.

Az iparvállalatok érdekében felállítandó egyes vízi művek ugyanis a legtöbb esetben egymagukban egy teljes egészet, azaz egységet képeznek, a mennyiben például valamely malomnál, fűrésznél, kallónál vagy más hasonló vállalatnál a vízi mű más feljebb vagy lejjebb fekvő vízi művekkel szoros összefüggésben áll, s a mennyiben ily vízi művek engedélyezésénél első sorban s kiválóan csak helyi érdekek és viszonyok veendőek figyelembe.

Másként áll ez a szállításnál; itten olyan helyeken is építendőek költséges vízi művek, hol szállítás nem is gyakoroltatik, s gyakran fordul elő az a körülmény, hogy a kellő vízmennyiségnek biztosítása tekintetéből a szállítás színhelyétől messze fekvő helyeken vízgyűjtők és gátak állíttatnak fel csak azért, hogy a mélyebben fekvő helyeken gyakorlandó szállítás lehetővé tétessék.

Ezen a szállítás helyszínétől messze fekvő s gyakran a legmélyebb mellékvölgyekben elhelyezett vízi művek, a szállítás helyszínén felállított vízi művekkel szoros összefüggésben állanak, s illetve ezekkel együtt egy vállalatot illetve egy egységet képeznek.

Allításom igazolására a Máramaros vármegyében gyakorlatban lévő szállításra bätorkodom hivatkozni, hol a különböző völgyekben, több mértföldnyi távolságra egymástól elhelyezett számos vízgyűjtőnek szerves összeműködése szükséges ahoz, hogy a fa a feljebb fekvő helyekről a raktárakba leszállitassék, — s hol a vízi művek engedélyezésénél nemesak az egyes helyeken felállított vagy felállítandó művek, hanem csaknem mindenkor az összes vízi művek és azok összeműködése veendő figyelembe, — és pedig azért, mivel mindenütt ott, hol nagyobb mennyiségű víz gyűjtetvén nagyobb mennyiségű fa szállítatik, s nagyobb erő használtatik, az alsóbb helyeken felállított vízművek szilárdsága másként állapítandó meg, mint olyan helyeken, hol a szállítás csak természetes vízzel gyakoroltatik.

Nem tekintve azonban ezen körülményt, a vízi művek engedélyezése kérdésének a szállítási ügyektől való elkülönítését még azon okból sem tartom czélszerűnek, mivel a faanyagok elterelésére és felfogására szolgáló vízi művek szilárdságának és minőségének megállapításánál szállítandó faanyagok mennyisége figyelmen kívül nem hagyható s mivel egészen másnemű vízi művek felállítása válik szükségessé, ha például valaki csak 1000 vagy 2000 köbméter fának leszállítására hatalmaztatik fel, mint ellenkezőleg, ha más vállalkozónak 20—30 ezer köbméter fának usztatására adatik az engedély.

Az erdőtörvény alapján ez ideig adott szállítási és építési engedélyek alkalmával mindig figyelembe lett véve az, hogy olyan esetekben, midőn vízi művek régebbi időben már felállítottak, a szállítási engedély csak olyan mennyiségű fára adassék, mely a meglevő vízi mű szilárdságának megfelel, ha pedig új művek állítottak fel, a szállítandó famennyiség a tervezett új művek minősége alapján lett megállapítva, s esetről-esetre lett kikötve az, hogy nagyobb mennyiségű fának a kikötött határidőben való leszállítása tiltott cselekményt képez, nem zárkozhatom el tehát azon véleményem nyilvánításától, hogy azon esetben, ha a szállítási jog

megadása az építkezések engedélyezésétől elkülönítenék, ez a közérdekeket kevésbé fogja biztosítani, mint azon eljárás, mely ez ideig lett követve.

A szóban forgó ügyeknek elkülönítése azonban még más okokból sem tekinthető czélszerűnek és pedig azért, mert a szállítási engedély tartama a befektetések nagyságától, illetve aállítás berendezésének költségeitől van függővé téve, s olyan esetekben midőn valamely vállalkozó százezrekre menő befektetéseket teljesít, a szállítási jog tartama hosszabb idővel állapítható meg, mint ellenkezőleg, midőn a patakok berendezése és a vízi művek felállítására számbavehető költséggel egybekötve nincsen.

Feltéve tehát, hogy a szállítási jog megszerzése az építési ügyektől elkülönítenék, az erdőtörvény végrehajtásával megbízott hatóságok nem bírnának tudomással arról, hogy a szállítási jog gyakorlása mily befektetéseket igényel s ezek nem volnának tájékozva az iránt, hogy a szállítási engedély tartamát hány évvel állapítsák meg, — ha pedig a vállalkozó előzőleg a szükséges építkezésekre nézve elnyerné az engedélyt, s a felmerülő költségeket előzetesen kimutathatná, akkor ismét azon eset fordulhatna elő, hogy azon vállalkozó, ki az építkezések foganatosítására hatóságilag felhatalmaztatott, erdőrendészeti tekintetéből aállítás gyakorlására felhatalmazható nem lenne, s hogy ilyen esetekben olyan építkezésekre adatnék az engedély, melyek a szállítási jog meg nem adása okából erdőrendészeti tekintetéből fel nem állíthatók.

Kiváló sulyt kell helyeznem továbbá azon körülményre, hogy aállítás előmozdítására szolgáló vízi műveket a korábbi engedményesek a későbbi engedményeseknek használatra átengedni kötelesek, s hogy a használatukért fizetendő járulékok a szállítási jogok megadásánál állapítandók meg.

Az ipari vállalatok érdekében felállított vízi műveknél ezen körülmény néhány kivételes eseten kívül alig fordul elő, s a molnár, fűrészmester vagy más hasonló iparos vízi műveit rendszeren csak a maga czéljaira használja.

Aállításoknál azonban ez teljes lehetetlen, mert például, ha van valahol egy vízgyűjtő használható állapotban, akkor nem engedhető meg az, hogy mindjárt alatta vagy felette új vízgyűjtő épít-

tessék, a mennyiben az ugyanazon vizet fogná fel, s az alatta levő vízgyűjtő szárazon maradna.

Szükséges tehát, hogy a szállítás előmozdítására szolgáló egyes vízi művek az engedményesek közös birtokának tekintessenek s illetve, hogy az eredeti birtokos az engedélyben előzetesen megjelölendő vízi műnek az előzetesen megállapítandó járulékok ellenében való használatának megengedésére, a későbbi engedményes pedig ezen járulékok pontos megfizetésére kötelezhető legyen, s illetve hogy a szállítási jogok ilyen értelemben állítassanak ki, — annyiival inkább, minthogy ellenkező esetben, vagy az előbbeni engedményes a vízi mű használatát meg nem engedné, vagy pedig a későbbi engedményes a járulékok megfizetését megtagadná.

Minthogy pedig az előbbi engedményesek által felállított valamennyi vízi mű a mások használatára átengedendő vízi művek közé nem sorolható, s azon körülmény, hogy a szállítás előmozdítására szolgáló vízi művek közül melyek sorozandók az átengedendő vízi művek közé, s mely költségek veendőek fel a járulékok megállapításánál a számítás alapjául, csak a szállítási engedélyek megadásánál az erdőtörvény végrehajtásával megbízott hatóságok által állapíthatók meg, mulhatatlanul szükségesnek tartom azt, hogy a szállítási jogok megszerzésére vonatkozó ügyek az építkezések ügyeivel egyszerre és pedig az erdőrendészeti hatóság által tárgyalassanak.

Ugyanezen észrevételek, melyeket a szorosán összefüggő ügyek elkülönítésének mellőzése ügyében felhozni bátorkodtam, kötelességemmé teszik továbbá még azon rendelkezéseket is bírálat alá vonni, melyek a törvényjavaslatban az eljárás szabályozására vonatkoznak.

Miként már fentebb emliteni szerencsém volt, az eddigi eljárás abból áll, hogy a ministerium a szállítási és építési engedélyeket első és utolsó forumban adja meg, s hogy a törvényhatóság véleményének meghallgatása után végérvényesen intézkedik.

A javaslatba hozott új eljárás szerint három forum állittatik fel s illetve két felelbezésnek van helye.

Megengedem, hogy ezen három forum felállítása sok esetben helyes lehet, mindazonáltal méltán tartok attól, hogy ez az erdő-

szetre nézve káros befolyással léend, mert az eddigi panaszok csak arra terjedtek ki, hogy a kért engedélyek néha késedelmesen érkeztek le s mert tehát biztosnak vehető az, hogy — ha a javaslat elfogadtatnék, — a szállítási jogok az építési engedélyektől elkülönítve más hatóságok hatáskörében fognak tárgyaltatni, s ha ezen felül az elkülönített építkezési ügyek három fokú hatóságnak lesznek alávetve, ez az engedélyek megszerzését a legnagyobb mértékben fogja késleltetni.

A késedelmezés pedig az erdőbirtokosoknál sok esetben a legnagyobb zavarokat idézheti elő, a menyiben a szállítás az évnek csak bizonyos időszakában teljesíthető, s ezen időszaknak fel nem használhatása kiszámíthatatlan anyagi károkat okozhat.

Másként állanak — s nézetem szerint más elbirálás alá esnek — az ügyek az iparvállalatoknál, hol az illető iparos, ha engedélyt egyszer megkapta (bár késedelmesen is) üzemét a nyert vízhasználathoz képest akadály nélkül folytathatja, s hol az üzem folytatásához külön hatósági engedély nem követeltetik — (tudomásom van róla, hogy fűrészekre, malmokra engedélyek adatnak a nélkül, hogy az illető beigazolni tartoznék azt, hogy a fát honnan fogja venni, miképen fogja azt beszerezni, s kinek a buzáját fogja örölni) — és más szempontból tárgyalandók az ügyek a szállításoknál, hol a szállítási engedély csak az erdőrendészeti szempontból kikötött feltételek pontos teljesítése, nevezetesen: a szállítandó faanyag jogos birásának előzetes igazolása után adható meg, s hol a szállító nem az iparvállalathoz szükséges viznek a mederből való egyszerű kivitele útján, hanem az által gyakorolja jogát, hogy a rendelkezésre álló, néha mesterségesen gyűjtött vizet egészben használja fel, s a szállítást az időnkint rendelkezésére álló vízmennyiséghez képest rendezi be.

Minthogy pedig azon körülmény, hogy a rendelkezésre álló összes vízmennyiségek felhasználása mellett mennyi idő szükséges ahhoz, hogy a szállítandó faanyagot leszállíthassa, csak az erdőrendészeti hatóságok által határozható meg, s az usztatási idő megállapítására kiváló súly helyezendő azért, mivel egy és ugyanazon a vízre nemcsak egy, hanem sok esetben 4—5 sőt ennél is több szállító van utalva s a szállítási időnek meg nem felelő megosztása a későbbi jogosultak érdekeit sérthetné s miután továbbá

a vízmennyiségek a felállítandó viziművek (vizgyűjtők) nélkül meg nem állapíthatók s az építési engedélyeknek más hatóságok által való engedélyezése ugyszólván lehetetlenné tenné a szállítási időnek előzetes megállapítását s annak a szállítási engedélybe való felvételét, tiszteletteljes nézetem szerint a kérdésben levő ügyeknek különböző hatóságok által való tárgyalása czélszerűnek nem tekinthető.

Önként következik továbbá, hogy az ügyeknek elkülönítése az eljárási költségeket emelni fogja, hogy a szállító nemcsak az engedélyek késedelmesebb elnyerése, hanem a nagyobb kiadások által is érzékenyen lesz érintve s hogy a javaslatba hozott új eljárás első sorban az erdőbirtokosok érdekeit fogja sérteni.

A tisztelettel előadott körülmények alapján s miután, miként már fentebb említeni szerencsém volt, a szállítás szempontjából felállított vagy felállítandó vízi művek a legtöbb esetben egy összefüggő egészet képeznek s az ilyen messze egymástól fekvő, de összefüggő műveknek a szolgabíró hatáskörében való tárgyalása amugy is előre meg nem határozható nehézségekkel volna egybekötve, — bátorkodom tiszteletteljesen javaslatba hozni, miszerint intézkedni méltóztassék, hogy a szállítási ügyeket illetőleg az eddigi eljárás változatlanul fentartassék s a törvényjavaslat ilyen értelemben megváltoztassék.

A fentebbieken kívül bátorkodom a tekintetes választmány nagybecsü figyelmét a törvényjavaslat 54. §-ára irányozni s kiemelni azt, hogy azon határozat, mely szerint „vizhiány beálltával a hiányt a későbbi engedményes tűrni tartozik“ az erdőszet érdekéből el nem fogadható.

A szállítási engedélyek ugyanis csak akkor adatnak, ha az illető folyamodó a szállítandó fa jogos bírását s annak erdőrendszeti szempontból engedélyezett levágását igazolja.

Ebből világosan következik az, hogy az erdőbirtokos szállítási engedélyért csak akkor folyamodhat, illetve engedélyt nyerhet, ha vágható fája van s ha addig, míg a fa vágható leend, a vízhasználat ipari vállalatokra kiosztatik, a birtokosnak nem volna alkalma fáját lehozni s igényt tarthatni arra, hogy az előbbi engedményeseknek engedélyezet vízmennyiségeket szállítási célokra használhassa fel.

Véleményem szerint tehát itt határozottan kikötendő lenne az, hogy a szállításokhoz szükséges víz bármikor igénybe vehető s hogy a szállító csak azon károkat köteles megtéríteni, melyeket az engedélyezett vízhasználatok elvonása folytán az előbbi engedményesek fognak szenvedni. A későbbi engedményesek ily károk érvényesítésére nem jogosultak.

Végül bátorkodom javaslatba hozni, hogy a törvényjavaslat 23. §-ának 4. pontjában említett erdősítésekre nézve elrendelendő lenne az, hogy a vízrendészeti szempontból beerdősítendő területek az erdőtörvény 2. §., illetve 165. §-ában megnevezett kopár területek közé fognak soroztatni s hogy az ily területek, — azoknak a vízrendészeti hatóságok által való kijelölése után, — az erdészeti hatóságok felügyelete alatt az előzetesen megállapítandó terv szerint fognak kezeltetni. — Budapest, stb.“

VI. Az Arató Gyula egyesületi tag indítványa ügyében kiküldött bizottságnak szintén nem volt módja közös tanácskozássra összejönni s ennek folytán ezen bizottság tagjai is külön-külön terjesztették be jelentéseiket. Arra nézve, hogy Arató Gyula javaslata hasznos és üdvös kezdeményezéseket foglal magában, melyek megvalósítva igen jó szolgálatot tennének az erdészeti ügyének, a bizottság tagjai valamennyien egyetértenek s csupán a foganatosítás módjára nézve térnek el némileg véleményeik. Mig ugyanis Fekete Lajos bizottsági tag javaslata az, hogy egyelőre csak egy ponyva-irodalmi füzetke szerkesztessék s ezzel tétessék kísérlet arra nézve, vajjon a javasolt népies irodalmi termékek valóban megtalálják-e olvasó közönségüket, addig Kallina Károly bizottsági tag, az egyesület pénzügyi terheire való tekintettel, egyelőre csak egy erdömivelési naptár kiadását javasolja, mely aztán igen olcsó áron s részben ingyen volna a nép között terjesztendő; a ponyvafüzetek számára Kallina bizottsági tag még nem látja kellőleg előkészítve a talajt s legfeljebb azt találná célirányosnak, hogy néhány ilyen füzet a közoktatásügyi ministerium útján a néptanítóknak küldetnék meg oly célból, hogy tartalmuk a népiskolák természetismei magyarázatai közé felvétesse; czélszerűnek véle különben azt is, hogy a népiskolai olvasókönyvek új kiadásaiba állandó rovatként erdőgazdasági kérdéseket

tárgyazó czikkek is felvétessenek, mihez a szükséges anyagot esetleg az országos erdészeti egyesület szolgáltatathatná. Végül a titkár, mint a bizottságnak szintén tagja, az előbbieket figyelembe vételével a következőkben terjeszti elő jelentését:

„Tekintetes igazgató-választmány! Arató Gyula tagtársunk indítványa, melyet a t. igazgató-választmány bizottságunknak adott ki véleményadás végett, két kimerítően megokolt javaslatot foglal magában.

Először javasolja, hogy az országos erdészeti egyesület évenként egy erdészeti tárgyú népnaptárt adjon ki, körülbelül olyan alakban, mint a „Magyar földmivelők naptára“ s másodszer ajánlja, hogy e naptáron kívül az ugynevezett erkölcsös ponyvairodalom termékeinek mintájára évenként bizonyos számú erdészeti tárgyú füzetet juttasson a nép kezébe, melyek megnyerő formában és vonzó előadással helyes felfogást és fogékonyságot honosítsanak meg a népben az erdő és az erdőgazdaság iránt.

Habár az országos erdészeti egyesület már megindított, ismeretes, négy füzetre tervezett vállalatával már részben gondoskodott arról, hogy a hasznos erdészeti ismeretek a nép között is lehető széles körben terjesztessenek, mind a mellett Arató tagtársunk ezen javaslatait sem lehet egészen feleslegeseknek mondani, mert míg az egyesület előbb említett s részben már meg is jelent népszerű füzetei tulajdonképen a puritan gazdasági ismeretekre, az erdőben előforduló tenni és tudni valókra igyekeznek az alsóbb néposztály vezetőit megtanítani, addig Arató tagtársunk a javasolt népnaptárral és ponyvatermékekkel inkább a nép felfogására, gazdasági és erkölcsi érzékére kíván hatni. Kiirtani óhajtja azt a sokféle tévhitet, s erkölcsi szempontból tekintve legalább is laza felfogást, a mi a népben úgy a saját, mint az idegen vagy közös vagyont képező erdők felől többé-kevésbé minden vidéken meggyökerezve van, megkedveltetni és értéke szerint becsültetni kívánja az erdőt és az erdőgazdaságot, hogy aztán lassanként a közdutatba menjen át és meggyőződéssé érlelődjék azoknak a tanításoknak és intelmeknek a hasznos és üdvös volta is, melyeket a hatóságok és szakemberek a gazdasági érdekekre és a törvény rendelkezéseire hivatkozva a néphez intéznek.

Erre pedig, fájdalom, még mindig szükség van hazánkban,

mert ha tény is, hogy az erdőpusztítás és sok-másféle durva visszaélés, a mit a nép a kevésre becsült s mondhatni közprédának tekintett erdő ellen még kevéssel ez előtt is elkövetett, ma már nagyjában megszüntetve vannak, mind a mellett az sem tagadható, hogy a többé-kevésbé meghonosult rendet inkább a törvény szigorának, mintsem a felvilágosodottságnak és a belső megnyugvásnak lehet köszönni, már pedig a törvény rendelkezései a hatósági intézkedések és a szakemberek tanácsai valóban csak akkor kezdenek igazán termékenyek lenni, ha hasznosságukról és szükségességükről maga a nép is meg van győződve.

Ebből a szempontból tehát a javasolt új vállalatok nemcsak nem lennének feleslegesek, de kétségkívül megbecsülhetetlen hasznára válnának az országnak s idővel lényegesen hozzájárulnának erdőgazdasági állapotaink általános javulásához.

A kérdés tehát csak az, hogy az egyesület maga képes lesz-e az eszmét meg is valósítani, képes lesz-e e kezdeményezések költségeit viselni és az elterjesztésről kellően gondoskodni.

Nézetünk szerint sem a tervezett naptárt, sem a ponyva-termékeket pénzért elárusítani s az elterjesztésről eként gondoskodni, legalább az első időkben, nem lehet. Egy-két ezer példányt talán sikerülne ezen az úton is forgalomba hozni, de ezzel egyáltalában nem lenne elérve a cél. Néhány ember okulna itt-ott talán belőlük, de a nép zömére, úgy szólva, hatástalan maradna a kísérlet.

Nem marad más hátra tehát, minthogy az egyesület ugy a naptárt, mint a füzeteket sok ezer példányban kinyomatva, az első években egészen ingyen osztassa szét a magyar községekben sőt később is csak oly alacsony árak mellett kísérheti meg forgalomba hozásukat, melyek a költségeknek legfeljebb egy csekély részét téríthetnék meg. Mert arra mindenképen el kell készülnünk, hogy a mi közleményeink, még ha igen sikerült formában s a legvonzóbban megírt tartalommal jelennek is meg, nem lesznek valami nagyon kapósak a nép előtt s legfeljebb olcsóságukkal állhatják ki idők múltán a versenyt a nép megszokott hasonló fajta olvasmányaival.

Ily előfeltételek mellett azonban a terv kivitele nem csekély áldozattal jár.

Előzetesen megszerzett adataink szerint ugyanis a naptár kiállítása és szétküldése abban az alakban és akkora tartalommal, mint az Atheneum által kiadott „Magyar földművelők naptára“ a szellemi rész összeállításához szükséges 200—250 frt honoráriumot is beszámítva:

1000 példányban	---	---	---	---	---	570 frtba
5000	”	---	---	---	---	1170 ”
10000	”	---	---	---	---	1920 ”
20000	”	---	---	---	---	3420 ”
30000	”	---	---	---	---	4920 ”

kerülne.

Ha tehát az egyesület 20—30,000 példányt nyomtatna és szétosztatna az első években ingyen, 3500—5000 frtot lenne kénytelen arra a célra kiadni, később pedig, ha pénzért, például 10 krajczárért adná naptárát, példányonként 6—7 krt s így egészben véve 1400—2000 frtot kellene évenként rápótolni, mert egy-egy példány kiállítása a szerint a mint 20 vagy 30 ezer nyomatík, 17 s illetve 16 krba kerülne. Ebből a hiányból ugyan 1—2 ivnyi hirdetés felvétele esetében, a mire számítani lehetne, 5—900 frtot fedezni lehetne, sőt ha sikerülne az 1200—1800 frtnyi naptárbélyeg illeték elengedését is kieszközölni, az egész hiányt is el lehetne tüntetni, de az első években, midőn a naptárt az egyesület ingyen osztatná szét, ezen leszámításokkal is 2000—2500 forintot kellene áldoznia.

A mi pedig a ponyva füzetek költségeit illeti, adataink szerint egy ivnyit belőle a szokásos alakban:

3000 példányban	---	---	---	---	---	65 frtért
5000	”	---	---	---	---	80 ”
10000	”	---	---	---	---	120 ”
20000	”	---	---	---	---	200 ”
30000	”	---	---	---	---	280 ”

lehet kiállítani, beleértve a költségekbe az ivenkint 30 frttal felvett írói honoráriumot is. Évenként 6—8 füzet tehát, összesen 4—5 nyomtatott ivnyi szöveggel, 20000 példányban 800—1000 frtjába, 30000 példányban pedig 1100—1400 frtjába kerülne az egyesületnek. Később azonban, ha sikerülne ilyen füzeteket leg-

alább részben 2 krjával értékesíteni, a költségekből is sok megtérülne.

A költségekbe azonban sem itt, sem a naptárnál nincsenek beszámítva azok a kiadások, melyek a szétküldésre szükségesek. Ezek azonban abban az esetben, ha a szétesztásra a ministeriumok útján állami és törvényhatósági közegek kéretnek fel, a mi addig, míg a naptár és füzetek ingyen adatnak, minden esetre lehetséges is, nem nagy összeget fognak igénybe venni.

A mi már most azt a kérdést illeti, hogy ily előfeltételek mellett bele mehet-e az egyesület abba a kétségkívül hasznos kezdeményezésbe, e felett döntení egyedül a tisztelt igazgató választmány s illetőleg a mennyiben nagyobb összeget igénybevevő új vállalatokról van szó, a közgyűlés lehet illetékes határozni, részünkről tehát csupán azt vagyunk még bátrak e tekintetben megjegyezni, hogy a költségeket a példányok számának apasztásával nem tartanók czélszerűnek leszállítani, mert, mint fentebb megemlítettük, sikert e kezdeményezéstől csak akkor remélünk, ha lehetőleg szélesebb körben elterjednek a szóban forgó kiadmányok.

A költségek leszállítására minden esetre megfelelőbb mód volna az, ha a kétféle vállalat közül az egyik egyelőre, például a költségesebb naptár, elhagyatnék s csak a füzetek adatnának ki, de ezek aztán legalább 20—30 ezer példányban.

A naptár ugyan sokkal alkalmasabb eszköz a hasznos ismeretek terjesztésére, mint a füzetek, de ha a naptár tetemes költségeit nem viselhetné el az egyesület, a füzetekkel is sok jót lehetne elérni. — Budapest, stb. —

Az igazgató-választmány tudomásul véve a kiküldött bizottság tagjainak ezen jelentéseit, az Arató által javasolt népies irodalmi vállalatok hasznosságát és célirányos voltát általánosságban maga is elismeri.

Tekintettel azonban arra, hogy a tervezett naptár kiadására és az ajánlott módon való ingyen terjesztésére legkevesebb 3500 frt szükséges évenként s tekintettel továbbá arra, hogy ezt az összeget a titkár nyilatkozata szerint a folyó és legközelebb következő években, midőn az erdészeti történelmi adatait tartalmazó forrás-

munkának, az Erdészeti Növénytan kiadás alatt levő II. kötetének s valószínűleg a rövid idő alatt elkészülő Erdőrendezéstannak és az Erdészeti Építészet három kötetének kiadásával járó jelentékeny költségekről, sőt ezeken kívül még a Bedő Albert-alapítvány tőkéjének kihatásáról is gondoskodni kell, az egyesület bevételeiből nem lesz lehetséges fedezni: a naptári vállalat megindítása feletti határozat-hozatalt a választmány későbbi időre tartja fenn s ezzel kapcsolatban később fog határozni azon, tanácskozásközben felmerült javaslat felett is, mely szerint a kitűzött czél elérését az egyesület külön naptár kiadása helyett inkább az ebbe szánt erdészeti tárgyú ismeretterjesztő czikkeknél más meglévő naptárakba való juttatása által kísértené meg, oly módon, hogy a szükséges közleményeket, melyeknek megírásáról maga gondoskodik, egyes naptárkiadóknak ingyen engedné át, sőt a kiadókat azon kikötés ellenében, hogy naptáraik árát a nagyobb kelendőség és elterjedés biztosítása czéljából mérsékelni kötelesek, bizonyos mérvű szubvenczióban is részesitené.

Ellenben évenként 4 kisebb ismeretterjesztő füzetnek kiadását és ingyen terjesztését nem tartja kivihetetlennek s ennél fogva elhatározta, hogy ezen vállalatnak 1895-től kezdve leendő megindítását a f. évi közgyűlésen javaslatba is hozza és arra az esetre, ha a javaslat elfogadtatik, erre a czélra a jövő évi költségvetésbe 1500 frtnak utólagos felvételét kéri.

VII. A titkár bemutatja a f. évi május hó 16-án tartott választmányi ülés határozatához képest Staudner Jenő erdészakadémiai tanárhoz intézett felhívást, melylyel az Erdészeti Építészetan II. részének megírására kéretett fel s melyben az adandó megbízás feltételei a következőkben állapítottak meg:

1. a munka megírásánál az első és második titkos pályázat kiírása alkalmával megállapított feltételek (közöltettek az Erdészeti Lapok 1889. évi I. füzetének 53—56., 104. és 1893. évi I. füzetének 85. oldalán), továbbá az első pályázatra beérkezett „Olcso szállítás” jeliségű pályamunka bírálatában foglaltak (közöltetett az „Erdészeti Lapok” 1892. évi I. füzetének 25. oldalán) tartandók szem előtt;

2. a munka tiszteletdíja 50 db arany 550 korona értékben;

3. a kész munka az Erdészeti Építészetan I. és III. részének

kéziratával egyidőben terjesztendő be; szükség esetében a határidő meghosszabbítható 1895. december végéig;

4. a munka az egyesület által megbíráltatik és a tiszteletdíj csak akkor adatik ki, ha a dolgozat a kikötött feltételeknek teljesen megfelel s illetőleg ha a bíráló által esetleg megkívánt módosítások és kiegészítések a szövegben megtétnek;

5. az „Olcso szállítás“ jeligéjü pályamunka, melynek kéziratát a szerző az egyesületnek engedte át, rendelkezésre bocsátatik, de azzal a kikötéssel, hogy a mennyiben abból az új munkába egyes részek egészen átvétnek vagy a munka lényeges részeiben felhasználnátnék, az új kéziratban ez a forrás az „Olcso szállítás“ jeligéjü munka szerzőjére való tekintetből mindenütt megjelöltetik. Ezen felhívásra Staudner a következő nyilatkozatban felelt:

„A tekintetes választmány folyó évi május hó 16-án tartott ülésében hozott határozatával engemet az „Erdészeti Építéstan“ II. részének megírásával is megbizni méltóztatott. Midőn ezt a megbizást hálás köszönetem kifejezése mellett elvállalom, kijelentem egyszersmind, hogy a velem f. hó 22-én kelt leíráttal közölt s máskülönben is ismeretes feltételeket elfogadom s egyáltalában arra fogok törekedni, hogy a tekintetes választmánynak ismételve belém helyezett megtisztelő bizalmát az által kiérdemeljem, hogy az erdészeti szakközönségnek oly munkát bocsátok rendelkezésére, mely az erdészet kívánságainak és a hazai viszonyoknak mindenben megfelel.

A szóban forgó II. résznek megírásával már mintegy egy év óta foglalkozom s azt a pályázati idő lejártáig készen akartam a tekintetes Egyesületnek szives megbíráltatás végett bemutatni. Munkámmal azonban a határidőre nem készültem el, mert ez — az Erdészeti Lapok 1892. évi folyamában közölt bírálathoz igazodva — a tudnivalók oly nagy halmazának feldolgozását követeli, hogy annak összegyűjtése s ugy a technikai, mint az erdőgazdasági és a hazai viszonyoknak megfelelő és önálló munkává való feldolgozása már nagy terjedelménél fogva is igen sok tanulást, munkát és időt igényel. Az ezen részre kitűzött tiszteletdíj azonban ehhez képest oly csekély, hogy a rajzoltatás és másoltatás költségeit is alig fedezi. Ez irányban azonban csak akkor szándékozom a tekintetes Egyesület újabb határozatát kikérni, ha munkámat bemutattam

és a tekintetes választmány az abban feldolgozott ismerethalmazról tájékozva lesz.

Az egész munkára nézve kitűzött határidőt illetőleg tisztelettel megjegyezni bátorkodom, hogy a II. részt, melyre most kaptam a megbízást, folyó évi július hó folyamán, az I. részt, melynek nagyobb része kész, esetleg ez év végéig vagy a jövő év elején mutatom be, a III. részzel pedig 1895. év végéig, de valószínűleg előbb is elkészülök.

Végül köszönetemnek adva kifejezést a tekintetes választmány abbéli készségéért, hogy az „Olesó szállítás“ jeligéjü és már megbirált pályamunkát esetleges felhasználás végett rendelkezésemre bocsátja, teljes tisztelettel kijelentem, hogy arra nem reflektálok. Ha azonban a tekintetes választmány kész munkámat, bemutatása után, egyes részeiben nevezett pályamunka értelmében átalakítandónak, illetőleg kiegészítendőnek véleményezné, akkor nem fogok késni erre az engedélyre — szükség esetén — vizatérni. — Selmezbányán, stb.“

Az igazgató-választmány ezen nyilatkozatot tudomásul véve Staudner Jenő selmezi erdészakadémiai tanárnak az Erdészeti építészet kézikönyve II. részének megírására a fentebb közölt feltételek alatt végleges megbízást ad.

VIII. A titkár bemutatja a földmivélésügyi ministerium 20341/94. számú leiratát, melylyel a vidéki vadásztársulatok szervekedésének megkönnyítésére a belügyministeriummal egyetértésben kidolgozott alapszabálymintát tudomásvétel végett megküldi.

Az igazgató-választmány tudomásul véve a leiratot, elrendeli, hogy a közölt alapszabályminta azon czélből, hogy az érdekeltek a szövegnek egész terjedelmében birtokába juthassanak, az Erdészeti Lapokban szó szerint közöltessék, kívánatosnak jelentvén ki egyszersmind azt is, hogy ezen közleményre az Erdészeti Lapok olvasóinak figyelme a jobban szembetünő „Különfélék“ rovatában külön is felhivassék.

IX. Olvастatik a földmivélésügyi ministeriumnak a f. évi 29249. sz. a. kelt következő leirata, melylyel az egyesületnek mult évi 1437. sz. a., a fapiaczokon még ma is több helyen alkalmazott régi (bécsi) mértékek eltiltása ügyében hozzá intézett felterjesztésre válaszol.

„— A Dunán túl fekvő némely fapiaczon eladás alá bocsátott fűrészanyagok méreteinek megállapítása tárgyában m. évi 1437. szám alatt hozzám intézett feliratára értesitem a t. egyesületet, hogy a komáromi, uj-szőnyi és kis-béri fapiaczokra kerülő fűrészanyag nemcsak belföldön termeltetik, hanem nagy részben külföldről, nevezetesen Ausztriából és Stajeroszágból szállítatik Magyarországra és hogy első sorban a külföldről beszállított fűrészanyagok azok, melyek a t. egyesület által kívánt méretekkel nem bírván, a régi mértékeknek megfelelő méretekben állíttatnak elő.

Megjegyzendőnek tartom továbbá, hogy a belföldön s nevezetesen az uj-szőnyi fűrésztelepen termelt fűrészárúk csekély kivétellel a métermértéknek megfelelő méretekkel bírnak s hogy a fűrészárúknak a régi bécsi mérték alapján való termelése csak akkor és olyan esetekben történik, midőn vevők ezt feltétlenül kívánják s midőn a kereskedők a fogyasztók igényeinek kielégítése tekintetéből utalva vannak arra, hogy a fűrészárúk termelésénél a régi méreteket alkalmazzák.

Az előadottak alapján és figyelemmel arra, hogy a fakereskedők a fogyasztók igényeire szoktak figyelemmel lenni, értesitem a t. országos egyesületet, hogy a fűrészárúk méreteinek megállapítására vonatkozó intézkedésemet egyelőre annak az elrendelésére terjesztettem ki, miszerint a győri kir. erdőfelügyelőiséget oda utasítottam, hogy hivatalos körutazásai alkalmával a fakereskedőket és erdőbirtokosokat, valamint az erdőtiszteket is a fűrészárúk méreteinek a métermérték szerint leendő megállapítása által elérhető előnyökre és kedvezőbb árakra figyelmessé tegye s ez után igyekezzék elérni és lehetővé tenni azt, hogy a fűrészárúk előállítása a jövőben az uj mérték alapján történjék. Budapesten, stb.“

A leirat köszönettel tudomásul vétetik oly hozzáadással, hogy az abban foglaltakra az Erdészeti Lapok olvasói ugyancsak a „Különfélék“ rovatában szintén figyelmeztetendők.

X. A titkár bemutatja a budapesti kereskedelmi és iparkamarának 1040. sz. a. érkezett átiratát, melyben a botkészítésre alkalmas faanyagok iránt Észak-Amerikában mutatkozó keresletre hívja fel az egyesület figyelmét. Az átirat tartalma a következő:

„A kereskedelemügyi m. kir. minister ur Ö nagyméltóságának folyó márczius hó 1-én 11446/IV. szám alatt kamaránkhoz intézett leirata szerint new-yorki főkonzulunk jelentette, hogy a botok készítésére alkalmas fa utóbbi időben nagy mennyiségben vitetett be Észak-Amerikába a monarchiából, nevezetesen a főkonzulátus által megbízhatónak jelzett Ottó Kaff nevű ügynök által (New-York 69. Pine Street), ki a mult év folyamán 30.000 frt értékű ily fa bevitelét közvetítette. E cikk bevitele tetemesen fokozható lenne, ha termelőink a new-yorki ügynökökkel közvetlen érintkezésbe lépnének.

Az amerikai piacon kedvelt faneműek az u. n. mehádiai cseresznye, a köris és vadgesztenyefa, melyek 1—4 éves korukban levágnak s egészen természetes állapotban (legfeljebb egyik végükön behajlítva) kerülnek kivitelre.

A cseresznye-pálczák ezréért (természetes állapotban) jelenleg, ha 18—20 *mm* átmérőjük 400 frt, ha 20—30 *mm* átmérőjük 600 frt érhető el. Ákácza-pálczák ezréért 80—100 frtot fizetnek. Mindezen árak franco Budapest értendők.

Nagyon keresettek a vadgesztenye-pálczák s különösen ezeknek „Congo“ nevű fajtája, mely oly módon állittatik elő, hogy a fiatal fa törzsén bevágások tételnek, mi által kinövések keletkeznek. Ezen pálczák ezréért fizetnek franco Budapest 300—400 frtot.

Mindezen fák nyers állapotban beviteli vám alá nem esnek.

Végül főkonzulátusunk ajánlatosnak vélné, ha a botok készítésére alkalmas venyigével is tételnének kísérletek.

Miután a fentiek szerint ezen cikkekből termelőinkre és kereskedőinkre jövedelmező kivitel ígérkezik, van szerencsénk a tekintetes elnökséget tisztelettel megkeresni, hogy a botkészítésre alkalmas faneműek termelésével foglalkozó föld- és erdőbirtokosokat saját hatáskörén belül megfelelő módon értesíteni sziveskedjék. Budapesten, stb.“

Hogy ezekről az érdekelt erdőbirtokosok tudomást szerezzenek, az igazgató-választmány elrendeli, hogy az Erdészeti Lapok olvasói az átiratra szintén külön figyelmeztessenek.

XI. Zuszkin Károly alapító tag azzal a kéréssel fordul az egyesülethez, mint illetékes szaktestülethez, hogy a fűrészrönkök méreteinek felvételénél felmerült két vitás kérdésben véleményt adjon.

Az igazgató-választmány a kért felvilágosítás megadásával a titkárt bizza meg.

XII. A titkár jelenti, hogy a szomszédos honvéd-utczai telek eladási árának közlése végett a székes fővároshoz a kérelem már beadatott, de válasz reá mindeddig nem érkezett.

Miután a kérelem felett a székes főváros tudvalevőleg csak több rendbeli bizottsági tárgyalás után hozhat határozatot s így nincs kizárva az az eshetőség sem, hogy a határozat csak a folyó évi közgyűlés után közöltetik az egyesülettel, az igazgató-választmány elrendeli, hogy az ezen ügyben eddig tett intézkedések a titkári jelentésben a közgyűlésnek bejelentessenek s egyszersmind a közgyűlés felkéressék, hogy a kérdéses telek megszerzéséhez elvileg hozzájárulva, az igazgató-választmányt felhatalmazza, hogy a további lépéseket ezen ügyben a közgyűlés utólagos jóváhagyásának fentartásával megtehesse.

XIII. Az Erdészeti Rendeleték Tára 1885., 1886., 1887. és 1888. évfolyamai elfogyván, a titkár felhatalmazást kér, hogy ezeket 200 példányban újból kinyomathassa oly feltételek szerint, mint a melyek szerint az 1880—1884. évfolyamok kinyomatása történt.

Felhatalmazást kér továbbá a titkár, hogy az egyesület kiadványainak és az Erdészeti Lapok megmaradó példányai elhelyezhetése céljából két könyvvállányt készíttethessen, megjegyezvén, hogy a kiadások a leltári tárgyak beszerzésére engedélyezett hitelből fedezhetők lesznek.

Kéri továbbá, hogy az egyesületi székházon szükségessé vált apróbb javításokat foganatosíttathassa s végül, hogy az egyesületi tagok óhajának megfelelően az együleti ház egyik mellékhelyiségébe egy légszeszlángot állíttathasson a gáztársulattal.

Az igazgató-választmány a kért felhatalmazást a bejelentett szükségletek fedezésére, lehető takarékos eljárás kikötése mellett, megadja.

XIV. A megelőző választmányi ülés óta a következő rendkívüli befizetések történtek:

a) az alapítványi tőketörlesztésre befizetett Javorszky Albert 12 frtot; a Wagner Károly alapítvány javára beküldött a csepregi m. kir. erdőgondokság egy erdőszolga rendbirságából 1 frtot.

Tudomásul vétetik.

XV. Uj rendes tagokul felvétetnek: Maroscsányi Béla műszaki díjnok, ajánlja Röhrich Márton; Papp Béla erdőakadémiai hallgató, ajánlja Vadas Jenő.

XVI. Jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Belházy Emil és Máday Izidor választmányi tagok kéretnek fel.

K. m. f.

Horváth Sándor,
titkár.

Bedő Albert,
alelnök.

Hitelesítésül:

Belházy Emil.

Máday Izidor.

Lapszemle.

A tenyészet megindulásának mesterséges elhalasztása tavaszi ültetésre szánt csemetéknél. A mariabrunni erdészeti kísérleti állomásnak jelen füzetben ismertetett kísérletei (I. „Az ültetés idejének befolyása a csemeték fejlődésére“ czim alatt a 444. és köv. oldalakon) remélhetőleg eloszlatják — legalább a luz és erdei fenyőre nézve — azokat a kétségeket, melyek a tavaszi vagy őszi ültetési idő előnyössége tekintetében eddig fennállottak és egyszersmind az őszi ültetéssel szemben a tavaszi ültetésnek számos előnyét világosan s indokoltan kimutatják.

Hazánkban, a hol épen az ültetés talál nagyobb mérvű alkalmazást, kiváló fontossággal bír annak ismerete, hogy az ültetés nagyobb sikerrel az évnek melyik szakában fogatosítható? Kétségtelen ugyanis, hogy már a folyó vágások gyors és sikeres felújítására nagy gondot kell fordítanunk, mert különben a felújítás soká elhuzódik, a mi növedékvesztéssel jár és drága utánpótlásokra kényszerít. Ehhez járul még az a sajnós körülmény, hogy alig van erdőgazdaság honunkban, a hol régi mulasztások következtében ilyen pótlások meglehetősen nagy mértékben ne terhelnék az erdőgazdaságot. E mellett a többnyire gyorsan elgyomosodó tarvágásoknál s még inkább a már benőtt régiebb vágásoknál az ültetés ideje már azért sem lehet közömbös, mert, mint a fentebb jelzett közlemény kimutatja, épen ettől függ leginkább, hogy az ültetést követő években a csemeték milyen növekvésnek indulnak, pedig az körülmény, hogy a csemeték 10 cm-es vagy, mint az őszi